

STRAPIŃSKI SVĚT

31/
1907

Rudolf D i l o n g

S K L Á Ň A M E H L A V U
=====

Koľko je len zla na svete! Niet šťastia ľudského. Je krivá cesta, lebo je utrpenie.

Otrokov bili a bijú. Spravodlivosť zamárnili, jestvuje pýcha hromu.

Sme v trestnici, víchor ju zavrel. Vo vojne i bez vojny zomierame po jednom, i hromačne.

Všade zloba, krivda, fanúškovanie neresti, priepasť mravov. A jestvujujú hory zverstiev.

Vyzerá to, akoby sa tu človek nedôstojne narodil a jeho trest je, aby sa vyhybal ľuďom.

Kto je náš bližný? Nie ten, čo leží kraj cesty, prepadnutý, poranený. Čo nás je po nom!

Sme idiotni tejto planéty, keď sme mali byť korunou stvorenstva. Čo sa to robí?

Mnohí myslia, že Stvoriteľ nikdy nepozera na túto zem. A pozerá, žili a žijú tu svätci, s prítomným Bohom, nielen so zvermi.

Nie sú tu len vlci a hady. Divina vždy bola. Haď bol aj v raji, ale i Boh bol v raji.

Sv. Pavol striasol z ruky smrteľne jedovatého hada ako neškodného chrobáčka.

Sv. František pozeral na vlka očami lásky a necítil nijaké previnenie, že ho má pri sebe.

Kto vyčísli počet svätcov v dejinách kráľovstva Božieho na zemi? Idú za sebou: sv. Martin s plášťom, sv. Alžbeta s chlební, sv. Karol Boromejský s posteľou pre chorého na pleci atď. atď.

Pri skutkoch takého svätca vidíme, čo je na inej tabuli napísané, nie na nevercovej.

Pred tými, čo nás pozavierali do kazemát, je náš obraz Boží: odpúšťame im.

Tí, čo im prsty lámali, dali aj trýzniteľom kúsok chleba: len nučte, my vieme trpieť.

Keď nás kto zaznal, znevážil, potupil, povedali sme mu: to je naša úroda na poli Božom.

My nie sme nešťastní, my zrno Božie na nepočliapanie.

Pre nás utrpenie je toľko, ako keď niekto dýchne na ružu a povie, aby očernela. A ruža neočernie.

Nám slzy netečú do mláky, držíme sa za ruky. Skáňame hlavu.

Mnohých zvedie zlý duch, ako keby bičom pukol. A Pastier na nebi má svoj bič. Pasie sväté duše.

Súdrh MÁČOVSKÝ, generálny riaditeľ pre veci cirkevné
pri ministerstve kultúry SSR v Košiciach dňa 19. novembra 1986
o náboženskej politike.

V rámci návštevy východoslovenskej metropoly konal sa aktív
k otázkam súčasnej náboženskej politiky. Súdrž Dr. Máčovský odpo-
vedal na otázky a kritiku a zaujal stanoviská. Niektoré jeho
výroky :

- Dávame pozor na to, kto káže tam, kde kostol navštevujú intelek-
tuáli. Mali sme pred zopár rokmi taký prípad v Bratislave, že sa
duchovný s nami púšťal do polemiky, citoval tlač a také nehoráz-
nosti. Vyťahoval argumenty. My s nikým, kto je proti nám, nebude-
me diskutovať. Už nemá štátny súhlas.
- Biskupa Feranca pozvali do Juhoslávie. My sme zistili, že by tam
mohol byť vystavený nátlaku klérofašistickej emigrácie. Pre jeho
morálno-psychické vlastnosti nemali sme záruku, že by sa nedopus-
til výrokov, aké by neboli súhlasné s nami. Cestu sme zmarili.
- Chceli Feranca z tajnej cirkvi odvieť od nášho postoja, ale sme
im dali takú príučku, že si to nabaďúce rozmyslia.
- V Lutino majú súdruhovia za úlohu podporovať praveslávie. To je
dôležitá politická úloha. Súdruhovia majú pokyny zúčastňovať sa
praveslávnych obradov.
- My sa staráme, aby sa medzi veriacimi nešírili tie veci okolo
Lurďov. Sú tam fakty, ktoré zatiaľ veda nevie vysvetliť a sú tam
aj protikomunistické snahy. My radšej nechávame rozširovať to oko-
lo Medžugorja z Juhoslávie. Nech sa modlia trebárs aj sedem ružen-
cov denne a postia do vyschnutia. Máme správy, že to tam aj hie-
rarchia kriticky berie a tak sa nám bude hodiť, keď to im tam na-
robí blamáč.
- Zabezpečujeme kontakty aj s tajnou cirkvou. Máme tam našich ľudí,
od ktorých nežiadame informácie, aby nevyvolali ostražitosť, ale
pomocou nich rozširujeme informácie podporujúce naše zámery.
- Do vysších cirkevných funkcií pripustíme len takého, v ktorom
máme záruku, že sa nepostaví proti našim cieľom. My nevyžadujeme,
aby s nami ideologicky a politicky súhlasil. Môžu s nami diskuto-
vať tam, kde im my dáme podmienky. Máme na to dost času a ľudí.
Môžu si trebárs aj zanaďovať, keď neplníme ich požiadavky... Ale
nesmú proti nám vystúpiť. Aj taký biskup Čársky, ktorému sme dali
tu v Dome pamätnú tabuľu, domáhal sa väčších možností, aj nás pri
pohovoroch kritizoval. Vo verejnom vystupovaní konal podľa našich
požiadavok. Aj vo veľmi závažnej úlohe postoja k zaraďeniu gréc-
kych katolíkov do moskovského patriarchátu, konal v súlade s na-
šími cieľmi.
- Kňaza, ktorý je atraktívny pre mládež, s bojovnými vlastnosťami,
nedáme kázať tam, kde sa sústreďuje mládež. Pri výbere tém kázni
a ich vypracovaní s nami spolupracujú pokrokoví duchovní.
- Keď máme otázku na študentské krúžky, to sedí, že vznikol istý
počet krúžkov medzi študentami stredných a vysokých škôl... Tak
tomu nie je v učilištiach... Stalo sa to v dôsledku chýb v ideolo-
gickej práci, keď sme sa usilovali vytvoriť dobrú členskú základ-
nu Pacem in terris a nevenovali sme pozornosť činnosti tajnej cir-
kvi, ktorá viedla aj k tomuto. My sa ale staráme, aby v krúžkoch
bol obmedzený vplyv bojovných kňazov, jezuitov, františkánov a tých.
Podarilo sa nám zamedziť ovplyvňovanie vatikánskym rádiom týchto

členov krúžkov. To nebolo zložité, lebo pri vyjednávaniach a pomocou našich pák sme zariadili, aby Vatikán nevysielal tak, aby to strhlo mládež. Máme prenikanie reakčnej literatúry do týchto krúžkov, ostražití sme ku knihám od kanadských slovenských jezuitov, českej akadémie a niektoré zo slovenského ústavu Cyrila a Metoda v Ríme... Prihrávame do tých krúžkov knižky iných náboženských spoločností vydaných v zahraničí, ktoré nemajú také bojové razenie. Také krúžky sú už dávno a na dôležité spoločenské otázky to vplyv nemá. Keď sme vydali nový zákon o umelom prerušení tehotenstva, tajná cirkev robila akcie, ale zákon bez rušivých momentov bol odhlasovaný... Opakujem, také krúžky sú už známe ponad tridsať rokov, ale na vývin spoločnosti to nemá dôležitý vplyv. Darí sa nám zasobovať tie krúžky vtípmi a pesničkami.

- Také tie štvanie Hlinku z Hlasu Ameriky a Slobodnej Európy, nedá sa, nepodariť sa zabrániť... odoslanie niektorých tých chovárčiek. Niekeedy im aj prihráme. Nakreslili si hrdinu z istého Srholca. My sme o ňom vedeli, že má názory, ktoré nesúhlasia s Vatikánom. Odobrali sme mu štátny súhlas a teraz sa pohybuje v tajnej cirkvi a tam robí starosti im a nie nám. Teraz sa môžeme smiať, že z koho to pán Hlinka učinil hrdinu.

- Tie krúžky stredoškolákov a vysokoškolákov, opakujem, dávame pozor, aby sa nešírili reči o boji za Krista, o mučeníctve a tak, aby neboli fanatici. Spievajú si dosť aj to, čo zložili naši umelci a čo sa dáva do televízie. Vieme im "ilegálne" dodať Biblie, ale inú tzv. podzemnú literatúru, ale nie takú, ktorá by mohla vyvolať fanatizmus, aký by nám robil politické ťažkosti. Ich činnosť držíme v medziach takých zábavných stretnutí. A nech si niečo prečítajú aj z Biblie. Staráme sa, aby k Biblii nemali politické komentáre.

- Na tých väčších stretnutiach, ku príkladu v Šaštíne, nám čosi ubehlo. Boli také klérofašistické provokácie podľa Andreja Hlinku: Za Boha život, za národ slobođu. Tomu musíme nabuďúce zabrániť.

- Chystáme pre tú nábožensky zaťaženu mládež aj koncert s takými zdanlivo náboženskými pesničkami... Dôležité je, aby náboženská mládež nebola politicky zneužitá.

- Nemôžeme proti prejavom náboženského myslenia a prejavom energickejšie zasahovať pre zahranično politické súvislosti. Treba urobiť i viac na poli ateistickej výchovy. Robíme opatrenia, aby sa redukovalo vyučovanie náboženstva, úspechy na tomto poli hmotne stimulujeme. Našu ideologickú prácu musíme urobiť príťažlivejšou. V tom očakávame zvýšený podiel mládežnickej organizácie.

- Do biskupských funkcií neďovoliame takých, ktorí by presadzovali iné formy náboženského života ako dosiaľ pripúšťame. Nepripustíme laický apoštolát, rehole, ani iné spôsoby politického klerikalizmu. V tých, ktorých pustíme do vysokých cirkevných funkcií, musíme mať v tomto záruku. A my si tých ľudí dobre preveríme. Poviem príklad: taký biskup Gábriš, súhlasili sme, aby bol arcibiskup, ale využil pobyt na synode v Ríme pre útoky na náš systém vedeckej svetonázorovej výchovy na školách. Sklamal nás a robí nám aj iné problémy. Jeho povýšenie do funkcie arcibiskupa nepripustíme.

Deň, aký na svete ešte nebol !

"Najvýznamnejší deň pontifikátu Jána Pavla II. včera ešte nemyšliteľný, aspoň ako sme zvyknutí z dejín a doterajšej logiky viery". "Prvá kapitola dejín jednej výnimočnej utópie, prvá kapitola nádeje" -- také a podobné boli prvé komentáre z Assisi v pondelok 27. októbra 1986, keď ešte v meste svätého Františka sa konala modlitba za mier 12 svetových náboženstiev. Večer, pri zakončení tohto modlitbového dňa, aký doposiaľ v dejinách na svete nikde a nikdy nebol, kardinál Ugo Poletti, pápežský vikár pre mesto Rím povedal, že v Assisi sa udial Boží zázrak, tento deň prekonal všetky očakávania!

Deň bol rozdelený na tri časti :

- ráno o 9 hodine v bazilike Panny Márie Anjelskej,
- o 11 hodine na rôznych námestiach a v rôznych kostoloch Assisi,
- o 14,15 hod. na námestí pred dolnou bazilikou sv. Františka a záver o 17. hodine.

V tento deň unikli zbrane na mnohých miestach sveta, ako k tomu vyzval pápež Ján Pavol II. v Lyone 4. októbra 1986 v zmysle "Tregua Dei- Božieho prímeria".

Tregua Dei pochádza zo stredoveku. Roku 1041 biskupi Provencalska, zhromaždení v Marseille spolu s opatom Odilonom z Cluny schválili myšlienku, ktorá sa uskutočnila iba v biskupstve Dolne: aby sa zaviedlo "Božie prímerie", v čase ktorého by bol zakázaný každý ozbrojený čin, a to od večera v stredu do východu slnka v pondelok /liturgický čas primy/ sa kresťania odriekli ozbrojeného násillia. Roku 1051 koncil v Narbonne, v južnom Francúzsku, modifikoval toto nariadenie v kraji. Podobné cirkevné nariadenie boli schválené tiež v Španielsku, Itálii, Veľkej Británii. Pápež Urban II. /1088-1099/ a Inocent III. /1198-1216/ nariadil dodržiavať "Božie prímerie" celému kresťanskému Západu, hlavne na ochranu životov a bezpečnosti tých, ktorí vtedy najviac strádali: pútnici, ženy, starí ľudia a klerici.

V tento modlitbový deň bol Svätý Otec Ján Pavol II. oblečený do bieleho kabáta s bielym talárom a takto očakával predstaviteľov 12 svetových náboženstiev pred dverami baziliky Panny Márie Anjelskej. Pápež každého zo 67 hostí osobne pozdravil. Potom si predstavitelia 12 náboženstiev sadli okolo Porciunkuly do polkruhu na rovnakých stoličkách. Porciunkula sa nachádza uprostred baziliky pod kupolou. Je to kaplnka, ktorú sv. František počas svojho života obnovil so svojím prvým spolubratom a v ktorej zomrel na holej zemi s rukami rozťahanými do podoby kríža. Tu sedel na rovnakej stoličke pápež, po pravej strane metropolita Methodios- predstaviteľ carihradského patriarchátu, vedľa neho Dr. Robert Runcie- canterburský arcibiskup a predseda anglikánskeho spoločenstva, ďalej napravo predstavitelia rôznych kresťanských vierovyznaní. Medzi nimi kijevský a haličský metropolita Filaret ako predstaviteľ patriarchátu Moskvy a celej Rusi, pastor Emilio Castro- hlavný tajomník Ekumenickej rady cirkví /protestantských a východných autokefálnych/, Susan Telewová- podpredsedkyňa Svetovej luteranskej federácie. Celkom vpravo na kraji sedel Rav Elio Toaff- rímsky nadrabín. Vľavo od pápeža sedeli Dalai Lama- predstaviteľ 6 miliónov tibetských budhistov, ďalej vľavo predstavitelia ďalších nebiblických náboženstiev, medzi nimi šejk Mohammed Nazair al-Abudi zo Saudskej Arábie ktorý stráži hlavné islamské sväté miesta Mekku a Medínu. Kresťania katolíci, pravoslávni, predchalcedónski, anglikáni, protestanti rôznych spoločenstiev, izraeliti; muslimovia, budhisti, hinduisti,

Cirkvi, džanisti, sikhovia, zoroastriáni, bahai, animisti ameroindickí sedeli s pápežom v polkruhu okolo Porciunkule. Predstavitelia islamu, ďalej starých afrických, azijských a amerických náboženstiev, ktorí boli oblečení v tradičnom ľudovom kroji. A pritom počasie bolo studené, veterné, daždivé, čo tiež prispelo k pôstu a kajúcnosti tohto assiského dňa. Jeden z novinárov povedal, že i tento chlad bol znakom. Takto sa tu zišli ľudia všetkých kontinentov po tisícročia.

Rôzne vierovyznania, spoločná láska k človeku.

Bez toho aby to bolo naplánované a v programe, pápež sa pred prijatím účastníkov potichu modlil v Porciunkule, na mieste smrti sv. Františka. Potom sa zaspieval po grécky žalm 148. na prekrásnu byzantskú melódiu. V úvodnom prejave Svätý Otec vyzdvihol zmysel stretnutia: To nie je nejaká medzireligiozna konferencia za mier, ale modlitba jednotlivých náboženstiev za mier, modlitba podľa tradícií jednotlivých vierovyznaní, pretože každý človek musí hľadať pravdu podľa vlastného svedomia. Assiské stretnutie je znakom záujmu všetkých náboženstiev sveta o mier. Ním Cirkev, cirkevné spoločenstvá a ostatné náboženstvá sveta ukazujú, že si hlboko prajú dobro ľudstva. Mier je možno krehký a ohrozený a my sa musíme snažiť, aby sme mu dali pevné základy. Bez toho, aby sme chceli spochybňovať ostatné prostriedky ochrany mieru, zišli sme sa tu, v Assisi, pretože sme si istí, že okrem pozemskej činnosti sú potrebné modlitby, modlitby pokorné, vrele a vedomé, aby sa svet mohol stať miestom pravého a trvalého mieru.

Pápežov prejav bol vypočutý v tichosti. Potom zbor zaspieval po japonsky "Chváľte Hospodina". Účastníci sa rozdelili na 12 skupín podľa vyznania a každá skupina odišla sa modliť na vyhradené miesta do kostolov a na námestia. Židia pod vedením Rava Toaffa sa modlili na Piazza nuova /Nové námestie/, kde v 13. storočí stála synagoga a veriaci starých afrických náboženstiev z Ghany, Kénii a Toga v kostole sv. Gregora.

Všetci kresťania- jedno náboženstvo.

Kresťania všetkých vierovyznaní, ktorí boli zahrnutí do jednej skupiny, modlili sa v assiskej katedrále sv. Ruffina. Kresťanských delegácií bolo asi 30. Pri pápežovi stál ruský metropolita Filaret a anglikánsky primas Dr. Runcie. Prvý v mníškom rúchu, druhý v anglikánskom talári, úplne podobnom rímskemu. V rôznych rečiach sa čítali úryvky z Biblie, potom nasledovala tichá meditácia a modlitba po anglicky. Počas Mozartovej hudobnej modlitby si všetci účastníci s pápežom a medzi sebou udelili znak pokoja. Potom Svätý Otec zahájil spoločnú kresťanskú modlitbu pripomienkou, že mier je Božím darom v Ježišovi Kristovi. To, čo dnes konáme, je pokračovaním venca modlitieb, ktorý kresťania splietajú jednotlivo i ako cirkevné spoločenstvá v mierovom hnutí, ktoré za posledné roky silno vzrástli v mnohých krajinách sveta. Boh nás zo sebou zmieril v Kristovi a zveril nám službu zmierenia: ako Kristovi učeníci sme zvlášť povinní pracovať za mier vo svete. Cirkev je povolaná byť znamením a účinným prostriedkom zmierenia a pokoja v ľudskej rodine. Napriek vážnym problémom, ktoré nás ešte rozdeľujú, dnešný stupeň jednoty v Kristovi je napriek tomu znamením pre svet, že Ježiš Kristus je kňazom pokoja. V ekumenických iniciatívach nám Boh otvára nové možnosti porozumenia a zbližovania, aby sme mohli byť lepším nástrojom jeho pokoja. To, čo tu dnes konáme, nebude dovršené, dokiaľ odtiaľto neodídeme s rozhodnutím, že sa silnejšie zaangažujeme v hľadaní plnej kresťanskej jednoty a v riešení rozporov, ktoré nás oddeľujú. Na konci spoločnej modlitby predstavitelia jednotlivých cirkví a cirkevných spoločenstiev v rôznych jazykoch

predniesli svoje príhovory. Jeden príhovor bol za všetkých častí kontinentov sveta: za Áziu, Afriku, Latinskú Ameriku, Severnú Ameriku, Európu a Oceániu. Kresťania zakončili stretnutie v katedrále sv. Ruffina spevom hymnu "Všetky stvorenia Hospodina Boha nášho..."

Pôst a modlitba .

Pretože všetci účastníci stretnutia sa postili až do večera, obed sa nekonal. O 14. hodine sa všetky delegácie zišli na námestí pred dolnou bazilikou sv. Františka. Prichádzali jednoducho, bez nejakej vonkajšej slávnosti, ticho, sprevádzaní obyvateľmi Assisi. Na námestí si znova sadli do polkruhu, podľa rovnakého poriadku ako ráno okolo Porciunkuly. Na námestí nebola žiadna zvláštna výzdoba, iba váza v prostriedku, niekoľko kvetov v roloch a za sedadlami pápeža a jeho najbližších drevená doska s nápisom "MIER" v 14. jazykoch, rôznymi písmenami: latinkou, cyrilikou, grécky, hebrejsky, arabsky, japonsky, čínsky a i. Prvý v spodnej rade bol nápis arabský, potom ruský a na konci španielsky /Paz/. Všetko to bolo františkánsky jednoduché. I drevený ambón, z ktorého sa čítali jednotlivé modlitby, bol malý a skromný. Na námestí bolo i 1300 stoličiek, ambón bol v prostriedku námestia, takže ten kto čítal, bol otočený chrbtom k polkruhu delegátov, sediacich naľavo a napravo od pápeža. Ako pápež niekoľkokrát pred stretnutím povedal, a ako to bolo oznámené tiež z Vatikánu, nebola to spoločná modlitba, ale modlitba predstaviteľov jednotlivých náboženstiev v prítomnosti predstaviteľov druhých náboženstiev.

"V mene Allaha blaženého a milosrdného".

Prvý k ambónu pristúpil predstaviteľ budhizmu a modlitbou zo svojej svätej knihy Šanti Deva zahájil modlitby. Potom nasledovali hinduisti s modlitbou z Véd, mohamedáni s modlitbou z Koránu - šejk Mohammad Nazir al-Abudí sa modlil klasickým arabským jazykom :
 "V mene Allaha blaženého a milosrdného. Chvála Allahovi Hospodárovi sveta, blaženému a milosrdnému, Hospodárovi dňa odmeny a trestu. Tebe sa klaniam, od Teba žiadame pomoc. Veď nás na pravej ceste, ceste tých, ktorých si obdaril dobročinnosťou, na ceste tých, ktorí ňu odmietli, ktorí zabúdili. My veríme v Allaha, v to, čo on zjavil Abrahamovi, Izmaelovi, Izákovi, Jakubovi a národom, v to, čo bolo dané Mojžišovi a Ježišovi, čo bolo zverené prorokom od ich Hospodina. My nedávame prednosť žiadnemu z nich, my patríme Allahovi."

"Strach mučí tých, ktorí žijú mečom".

Potom k ambónu predstúpil predstaviteľ indického náboženstva džain, ku ktorému patrili tiež Mahatmá Gándhí:

"Strach mučí toho, kto žije mečom. Ten, ktorého si chcel udrieť, nie je nikto iný ako ty. Ten, ktorého si chcel ovládnuť, nie je nikto iný ako ty sám. Ten, ktorého si chcel mučiť, nie je nikto iný ako ty sám. Ten, ktorého si chcel zotročiť a zabiť, nie je nikto iný ako ty sám. Vedz, že násilie je koreňom všetkého zla na svete".

Potom nasledovali modlitby šintoistov, sikhov, afrických animistov, ameroindických animistov, zoroastrov.

"Ó, Veľký Duch mojich otcov!".

Žiaľ, nemôžeme tu uverejniť všetky tie krásne modlitby, ktoré sa predniesli. Uverejníme teda aspoň časť modlitby amerických Indiánov. Modlili sa dvaja synovia kmeňa Kao z Montany v USA, oblečení do svojho tradičného kroja s perami na hlave a s "kamuletom" fajkou mieru, tvármi obrátenými k nebu:

"Ó, Veľký Duch mojich otcov, toto je moja modlitba. Pomôž mi, aby som počul Tvoje poslanstvo. Pomôž mi, aby som bol spravodlivý i k tomu, ktorý mi robí nepravdu. Pomôž mi, aby som bol vždy spravodlivý. Keď sú moji bratia a sestry slabí a zradcovskí, pomôž mi, aby som zostal v dobrej mysli, aby som im dokázal pomôcť. Nauč ma nájsť cestu, aby som dokázal pomôcť všetkým, ktorí to potrebujú. Ó, Veľký Duch, prosím o Tvoje požehnanie, prosím Ťa, dones mier všetkým bratom a sestrám na tomto svete".

"Prekovať meče v pluhy".

Posledný z nekresťanských náboženstiev pristúpil k ambónu Rav Toaff, predstaviteľ judaizmu, biblického náboženstva, ktoré je koreňom kresťanstva. Na konci svojej modlitby pripomenul biblické proroctvo o mečoch prekovaných v pluhy a o Zákone Hospodina, ktorý prichádza zo Sionu a o Slove Hospodina, ktoré prichádza z Jeruzalema. Práve vtedy, keď Rav Toaff skončil, objavila sa Matka Terézia, sprevádzaná jednou svojou reholnou sestrou Misionárkou lásky. Nemohla prísť skôr. Na námestí si sadli na dve stoličky a ticho načúvali.

Dúha a olivové ratolesti.

Kresťania, spolu s pápežom, pristúpili k ambónu spoločne. Prvá sa modlila Susan Telewod, luteránka, po anglicky. Anglikánsky primas dr. Runcie čítal úryvok z Kristovej reči na hore anglicky. Potom metropolita Methodios čítal to isté po grécky a zaspieval Kýrie eleison a zbor pokračoval v speve po grécky. Potom pápež sa začal modliť Otče náš po anglicky a všetci prítomní kresťania sa s ním domodlili. Jedno dievča od všetkých prítomných si vyžiadalo sľub práce za mier. Keď zbor spieval Máriin Magnificat po taliansky, slnko sa objavilo medzi dažďovými mračnami. Mnohí spozorovali dúhu. Skupina mladých veriacich rôznych náboženstiev /medzi nimi mladí izraeliti s "kipom" na hlave/ rozdali všetkým veriacim olivové ratolesti a členom delegácií olivové kere zasadené do hliny v zelených vázičkách. Potom sa títo mladí od ambónu krátkymi otázkami pýtali prítomných, či sa zaväzujú k práci za mier. Prítomní na každú otázku odpovedali symbolickým znakom : zdvíhaním olivových ratolestí hore, lebo olivová ratolešť je biblickým symbolom mieru. Práve túto ratolešť priniesol po potope holub Noemu a stal sa znakom, zrozumiteľným všetkým kultúram sveta. Dúha sa v Biblii tiež spomína ako Božie znamenie po potope. Potom sa po grécky spieval žalm 66 /počíta hebrejského počítania 67/.

Neboli sme vždy tvorcami pokoja.

Pápež, stojac pred svojou stoličkou, zakončil modlitbové zhromaždenie ako veriaci v Ježiša Krista a ako prvý služobník Kristovej Cirkvi. Vyjadril svoje presvedčenie, spoločné všetkým kresťanom, že v Ježišovi Kristovi, Spasiteľovi všetkých, možno nájsť pravý mier, mier pre blízkych i ďalekých :

"V tom presvedčení sa obraciam k vám, predstaviteľom Cirkvi, kresťanských cirkevných spoločenstiev a predstaviteľom svetových náboženstiev s hlbokou láskou a úctou. Sú dve základné východiská mieru. Prvým je vnútorný imperatív morálneho svedomia, ktorý nam ukladá, aby sme ctili, ochraňovali ľudský život už od matkinho lona až k posteli zomierajúceho, pre každého jednotlivca i pre všetky národy, hlavne pre slabých, opustených, zbavených svojich práv. To je imperatív, ktorý prikazuje ovládať sebestvo. Druhým východiskom je naše spoločné presvedčenie, že mier, hlavne v dnešnom svete, jeho východiska a uskutočnenie treba hľadať mimo nás".

Pápež ďalej priznal, že katolíci neboli vždy tvorcami pokoja, ako nimi neboli ani veriaci ostatných náboženstiev. Preto povedal, že toto stretnutie v Assisi je predovšetkým od všetkých zúčastnených aktom kajúcnosti. Ďalej povedal, že nielo mieru bez horúcej lásky k mieru, bez sústavnej snahy ho dosiahnúť: "Mier čaká na svojich prorokov, mier čaká na svojich budovateľov".

Potom pápež vyzval "zodpovedných činiteľov národov a medzinárodných organizácií, aby sústavne hľadali prostriedky dialógu všade, kde je mier ohrozený alebo už narušený. Podporujeme ich snaženie, často vyčerpávajúce. Obnovujeme svoju podporu Organizácii spojených národov, aby aj ona plne zodpovedala šírke a veľkosti jej všeobecného mierového poslania". Pripomenul svoju lyonskú výzvu a povedal: "Dúfame, že dnes zbrane skutočne zmlkli". V závere poďakoval Bohu: "Ďakujeme Bohu, Otcovi Ježiša Krista, za tento deň milosti pre svet, pre každého z vás, pre mňa. Robím to slovami, pripisovanými sv. Františkovi: "Pane, urob ma nástrojom tvojho pokoja. Nech prinášam lásku tam, kde je nenávisť, nech odpúšťam kriivdy. Kde sú pochybnosti, nech prinášam vieru, kde je tma, nech nesiem svetlo, kde zúfalstvo, nádej". Potom pápež v rôznych jazykoch pozdravil všetkých účastníkov modlitbového stretnutia.

Koľko zbraní mlčalo?

Po skončení zhromaždenia sa ukončil i pôst zúčastnených. Otcovia františkáni, strážcovia assiskej svätyně, pozvali všetkých členov delegácie spolu s pápežom, biskupmi a ostatnými na večeru v refektári františkánskeho kláštora. Pápež, ako všetci ostatní, postavil sa do rady, aby sa sám obslúžil pôstnymi jedlami.

Asi 65 predstaviteľov štátov a ministrov poslalo pápežovi posolstvo z príležitosti modlitbového dňa v Assisi. Posolstvo Jeho Svätosti poslal i Jaser Arafat, predseda Organizácie pre oslobodenie Palestíny, v ktorom píše: "Vaša výzva k jednému dnu mieru našla hlbokú odozvu u palestínskeho ľudu, ktorý stále žil v Svätej Zemi mieru". Posolstvo poslala aj izraelská vláda. Predstavitel' Sýrie, Sadam Husein, vo svojom posolstve ľutuje, že Irak nemôže bez dobrej vôle Iránu uskutočniť deň mieru. V Libanone na výzvu odpovedali iba riadne vojská, avšak libanonské stranické armády nie, i keď sa v tento deň predsa len menej strielalo. V Latinskej Amerike nastal klud zbraní u vojakov i v guerile. V katolíckom Írsku IRA odmietla výzvu a vyhodila do vzduchu vlak na trase Belfast-Dublin práve v deň "Božieho prímeria". Nikto však nezomrel. V Kambodži, na Srí Lanke a na Filipínach sa v tento deň nebojovalo. Sovietska agentúra TASS blahopriala pápežovi a "vedeniu Rímsko-katolíckej cirkvi" k organizácii ekumenického dňa modlitieb za mier v Assisi. Vo svojej správe však nehovorí o pápežovej výzve ku kludu zbraní.

Prezident Reagan poslal pápežovi nasledovné posolstvo: "Úprimne si prajem a dúfam, rovnako ako Vy, že k zaisteniu svetového mieru jedného dňa nebude treba nukleárnej zbrane.... USA po rozhovoroch v Ženeve pokročili o ďalší krok dopredu na ceste, zahájenej v Reykjavíku.... Všeobecná úcta k ľudským právam a základným slobodám musí byť uholným kamenom všeobecného mieru. Medzi najdôležitejšími právami je právo každej osoby žiť podľa svojej viery bez útlaku a prenasledovania. Každému z ľudí musí byť umožnené nadviazať vzťah s Božstvom. Jemu zverujem toto významné stretnutie, aby viedol ľudstvo k znášanlivejšiemu, spravodlivejšiemu a pokojnejšiemu svetu!"

Tiež nemecký kancelár H. Kohl privítal pápežovu iniciatívu. Corason Aquinová vyhlásila na Filipínach v tento "deň mieru" nenapadnúť komunistických a mohamedánskych vzbúrencov. V Bangkoku Kampučijská národná fronta za oslobodenie Chmerov od vietnamskej okupácie sa rozhodla nenapádať vietnamských okupantov. V Salvadore ľavičiarska gerila, bojujúca proti Napoleonovi Duarteovi, sa rozhodla pre jednodňový klud zbraní. Duarte, rovnako ako arcibiskup San Salvadoru, Arturo Rivera y Damas povedali: "Toto je príležitosť k mieru a ukončeniu občianskej vojny".

Z modlitieb niektorých predstaviteľov.

Predstaviteľ budhizmu sa modlil modlitbu zbožného mnícha z 8. storočia: "Kiežby sa pri tejto príležitosti našli cesty, vedúce k osviateniu a nech všetko živé sa správa tak, aby všetky bytosti dosiahli mučené utrpením tela i ducha mohli dosiahnuť oceán šťastia a radosti od Bodhisatva".

Modlitba hinduistického predstaviteľa: "Nech nás Boh chráni a opatruje, nech spolupracujeme s energiou. Nech je naše učenie plodné. Milujme jedni druhých a žijeme v mieri. Mier, mier, mier všetkým! Ó, Bože, veď nás od neskutočného ku skutočnému, od tmy k svetlu, od smrti k nesmrteľnosti!"

Dvojica severoamerických Indiánov predviedla obrad Fajky mieru a predniesla nasledovnú modlitbu: "Stvoriteľ dal fajku môjmu národu ako znak mieru a priateľstva. Dnes sme sa tu zišli, aby sme sa modlili za svetový mier. Preto ju ponúkame vám, moji bratia a sestry sveta. Berieme do rúk túto fajku v prítomnosti Stvoriteľa a všetkého stvoreného, ponúkame ju Veľkému Duchu, Matke Zemi a štyrom vetrom a ponúkame túto modlitbu vďaka a požehnaniam. Ó, Veľký Duch, s touto fajkou, symbolom mieru, rady a bratstva ťa prosíme, aby si bol s nami a aby si nám požehnal. Ó, Veľký Duch mojich otcov, to je moja modlitba. Veľký Duch, požehnaj všetkým, ktorí sú so mnou dnes tu zhromaždení pri modlitbe za mier".

Účastníci modlitbového stretnutia v Assisi.

- Nebiblické náboženstvá: budhisti z Tibetu, Thajska, Kórey, budhisti Tendai z Japonska, budhisti shingon z Japonska, budhisti jodoshin z Japonska, budhisti zen z Japonska, Svetová náboženská rada z Japonska, Rissho koseikai z Japonska, Šintoistický zväz z Japonska, hinduisti z Indie a z Veľkej Británie, džainisti z Indie, zarathustrovci z Indie, Sikhovia z Indie, rodové náboženstvá z Kénye, Ghany, Toga, severnej Ameriky, Svetová konferencia náboženstva a mieru zo Švajčiarska.

- Mohamedáni z Pakistánu, Turecka, Talianska, Indie, Bangladéža, Kénye, Pobrežia Slonoviny, Saudskej Arábie a Mozambiku.

- Židovské spoločenstvo z Ríma a Liga proti hladu B'Nai, B'Ruth z Ríma.

- Kresťania- pravoslávne Cirkvi: Ekumenický patriarchát z Carihradu, Antiochijský patriarchát, Patriarchát Moskvy a celej Rusi, Gruzínsky patriarchát, Rumunský patriarchát, Bulharský patriarchát, Československá Pravoslávna Cirkev, Finská Pravoslávna Cirkev.

- Kresťania- staré východné Cirkvi: Sýrsky patriarchát Antiochie a celého východu z Damašku, Arménsky katolíkat z Etschmiadzine, Arménsky katolíkat z Líbye, Sýrska cirkev z Indie, Asýrska cirkev Východu.

8.
- Kresťanské svetové spoločenstvá a organizácie : Starokatolíci-
utrechtská únia, Anglikánska cirkev, Svetový luteránsky zväz,
Svetový zväz reformovaných cirkví, Svetová metodistická rada,
Kristoví žiaci, Svetový zväz baptistov, Svetová rada cirkví, Refor-
movaná ekumenická synoda, Kvakeri, Svetový zväz mladých kresťaniek,
Svetový zväz mladých kresťanov, Svetový zväz pre slobodu viery.

- Zvláštni hostia: Grécka Pravoslávna cirkev poslala do Assisi
svoj spevácky zbor, ktorý pod vedením Theodorasa Vasilikosa spie-
val na spoločných stretnutiach.

- Katolícka cirkev: Pápež Ján Pavol II, Maronitský patriarcha
Nasrallah Sfeir z Antiochie. Kardináli: Basil Hume, Westminster,
Veľká Británia; František Tomášek, Praha, Čechy; Joseph Malula,
Kinshasa, Zaire; Ugo Poletti, Rím; Franz König, Viedeň; Agostino
Casaroli, Rím; Roger Etchegaray, Rím; 12 arcibiskupov a biskupov,
ktorých pápež pozval z Argentíny, Brazílie, Kanady, USA, Indie,
Japonska, Nigérie, Talianska, Rímskej kúrie.

Františkánski generáli: Rádu menších bratov; Rádu menších bra-
tov kapucínov; Kláštorného tretieho rádu /TOR/; Rádu františkánov
konventuálov; Svetského tretieho rádu /terciárov/.

Matka Terézia z Indie a predstavitelia OSN.

- o -

A s s i s i :

Z iniciatívy assiských františkánov sa zišli 17. mája 1986 so-
vietsky veľvyslanec a námestok amerického veľvyslanca v Taliansku
v meste svätého Františka v Assisi. Pri Porciunkule ich privítal
Gian Maria Polidoro, sekretár Strediska pre mier medzi národmi.
Františkáni z tohto Strediska boli vo Washingtone a v Moskve s
pozvaním, ale vtedy im nebolo nič presného oznámené.

Obaja diplomati z Porciunkuli potom odišli do starého kláštora
Menších bratov, kde navštívili súčasnú komunitu. Obeďovali tiež
v tomto kláštore. Poobede obaja diplomati hovorili v preplnenej
hornej bazilike sv. Františka o mieri, spolužití a potrebe riešiť
svetové problémy mierovými cestami.

Sovietsky veľvyslanec Lunkov vyhlásil: "Mier sa nevytvára pole-
mizovaním. Tu by bolo potrebné hovoriť jazykom svätcov a básnikov".
Stretnutie v bazilike bolo ukončené koncertom huslistu Uta Ughija.
Na záver požiadali františkáni oboch diplomátov, aby sa vynasnaži-
li o to, aby Reagen a Gorbačov sa tiež stretli na ceste mieru a
konštruktívneho dialogu.

R a k ú s k o :

Hnutie rakúskych katolíkov žiadalo ministra zdravotníctva Fran-
za Kreuzera, aby sa snažil o výraznejšiu pomoc ľuďom v rôznych
nešťastiach, pretože doterajšia pomoc a súčasná informovanosť sú
nedostatočné. Rakúske katolícke matky sa zišli 11. mája 1986 v
katedrále sv. Štefana vo Viedni v deň matiek, aby sa modlili za
súčasnú i budúce obete černobylskej katastrofy.

Niekoľko katolíckych organizácií ponúkalo pomoc ZSSR a obetiam
v Černobyli, ale sovietska vláda všetky odmietla. Charitatívna
komisia poľskej biskupskej konferencie žiadala od nemeckej Charity
práškové mlieko, pretože je predpoklad, že v Poľsku domáce mlieko
bolo do konca júla 1986 nepožiteľné.

- o -

- "Začnime už Pánovi slúžiť, lebo sme doposiaľ málo vykonalí".
/Bonaventúrov životopis sv. Františka, 118/

Cena zlata.

Zlata je na svete dost. Isté noviny tvrdia, že by sa z neho, pozbieraného z celej zeme, dala urobiť cesta dlhá 77 km, 3 m hrubá a 6 m široká. A sem sa nezapočítalo zlato, uložené ešte v útrobách zeme, ba ani zlato, ukryté v obrovských trezoroch.

Teda zlata je na zemi dost, ale aký je z neho úžitok? Aj keď sa v ňom mnohí doslovne "topia", nie sú blažení a spokojní, pretože im chýba práve ľudská a kresťanská láska!

Mnohí ľudia sú milovníkmi zlata, v ňom vidia svoju budúcnosť, svoje šťastie, bohatstvo, ale aj svoju pýchu, márnivosť, rivalitu a nadovšetko záchrana. Na zemi neexistuje len gravitácia zeme, ale aj gravitácia k zlatu, ktorá je u mnohých veľmi silná. Ľudia majú radi zlato a podnikajú všetko možné, aby ho mali ešte viac. Už aj deti majú vrodený cit pre zlato, pre trblietavé pliešky ako okrasy.

Je pravda, že okrem pravého zlata existuje aj zlato nepravé, falošné. Na svete sa mnohé veci dajú falšovať - aj zlato. Preto ľudové príslovie hovorí, že nie je všetko zlato, čo sa blyští.

Väčšiu hodnotu ako kovové zlato má "zlato" duchovné: charakter, čisté svedomie, poctivá práca, sporiadaná rodina, česť, statočnosť, láska. Toto sú poklady trvalé a nehnuteľné.

Hrabivosť, túžba po peniazoch a zlate mnohým ľuďom nedajú spať. Preto nám Ježiš pripomína: "Urobte si mešce, čo sa nečerú, nepominuteľný poklad v nebi, kam zlodej nemá prístupu a kde ho nič nezochytra. Lebo kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce" /Lk 12, 33/.

Krásne je aj podobenstvo o boháčovi, ktorého nazval nerozumným: "Istému boháčovi prinieslo pole hojnú úrodu. Premýšľal teda a povedal si: 'Čo urobím? Lebo nemám kde uložiť svoju úrodu.' A vravel: 'Toto urobím: Zrúcam svoje sýpky a vystavím si väčšie a tam si zhromaždím všetko obilie a svoj majetok. Potom poviem svojej duši: Duša, náš veľa bohatstva uloženého na mnohé roky. Odpočin si, jedz, pi a vesel sa!' Boh mu však povedal: 'Hlupák, ešte túto noc požiadajú dušu od teba. A čo si si pripravil, pre koho bude?' Tak pohodí ten, čo zhromažďuje pre seba, a pred Bohom nebohatne." /Lk 12, 16-21/.

Boháč v tomto podobenstve zabudol na zadné dvierka. A tými prišla smrť! Ježiš nám v podobenstve poukazuje na to, ako sa môže prerátať každý, kto iba "naplňuje sýpky" a trezory preťažuje ligotavým kovom, kto sa orientuje na pomínutelné hodnoty. Veľký zlodej s kosou - smrť - číha na každého takéhoto neskromníka a lakonca a kto vie, či ešte dnes nezaklope na ich dvere? Kde je tvoj poklad, tam je i tvoje srdce! Preto nech je "zlatá horúčka" varovnou výstrahou pred prílišnou mamonou!

Svätý Bonaventúra, cirkevný učiteľ, vraví: "Smrť olúpi každého, kto nie je bohatý v Bohu, kto nedisponuje dostatočným bohatstvom zásluh a skutkov milosrdenstva".

Cenu zlata v živote môže prevýšiť dobrý a šľachetný skutok, konaný na slávu Božiu a pre spoločné dobro!

Listy sv. Františka, január 1986, roč. LXIII.

- 0 -

"Človeče, bedlivo uvaž, ako ťa Boh povýšil. Stvoril a urobil ťa k svojmu obrazu a podobe. A hľa, všetky pozemské tvory slúžia, poznávajú a počúvajú Tvorcu podľa svojej prirodzenosti lepšie, ako ty". /Napomenutia sv. Františka, V./

Anton Hlinka z príležitosti udelenia čestného doktorátu pre

Jána Chryzostoma Koreca

"Vo všetkom je dôležité, aby sme predovšetkým p e v n e s t á -
l i - zakotvení vierou a dôverou v Bohu, láskou k Cirkvi, k národu
i k jednotlivým ľuďom. Pevne stáť. A vedieť, že pravda, spravod-
livosť a právo sú na našej strane..."

To bol on, Ján Chryzostom Korec. 35 rokov je biskupom. Je to
dlhá doba, najmä pre človeka, ktorý tri a pol desaťročia čaká na
osobnú a právnu rehabilitáciu a to za najťažších životných okol-
ností: vo väzení, ponižujúcom a zdraviu škodlivom zamestnaní, v
chorobe, zapríčinennej neľudským zaobchádzaním, v neistote, zastra-
šovaní, vypočúvaný, sledovaný na každom kroku.

A predsa sa tento človek nestažuje, neponosuje sa, nenarieka,
neodsudzuje nikoho, hovorí vždy pozitívne, načrtáva výhľady do
budúcnosti, robí plány. Nijaká skepsa, nijaké znechutenie, nijaké
sklananie nemožno cítiť z jeho slov, ani ako podton. Čo povie, to
žije. Presnejšie: ako žije, tak hovorí! Dokázať to môže len člo-
vek, ktorý nečaká na vhodnú chvíľu, kým prídu lepšie časy, kým ho
rehabilitujú, kým nastúpi miesto, ktoré mu patrí. On vie, že Boh
si nedá nazrieť do karát, komunizmus nezaskočil Jeho prozreteľnosť
ako blesková vojna, neurobí čiaru cez jeho rozpočty. Korec patrí
medzi tých veľkých kresťanských realistov .spomedzi jednoduchého
ľudu, radových veriacich, ale i vysoko vzdelaných laikov, ktorí
vedia kde je ich miesto v danom historickom momente a nepýtajú sa,
kedy sa konečne naskytnie príležitosť niečo podniknúť. Jediná vec
ktorá ich zaujíma je otázka, ako čo najlepšie zodpovedať prozre-
teľnému plánu Božiemu v každej novej situácii. Toto je kľúč na
pochopenie celého interview, ktoré postupne vysielal Hlas Ameriky
a bol uverejnený v slovenskom samizdatovom časopise "Náboženstvo
a súčasnosť, č. 3/1986 a týchto slov, ktorými ho zakončil :

"Niekeedy sa zdá, že dnes nemôžeme robiť pre vec viery a Cirkvi
príliš mnoho. A predsa môžeme d o s t ť . Len nech sa každý dobre
obzrie okolo seba. A nech nezostáva sám. Žatva je veľká, roboty
a úloh stále pre mnoho. No vo všetkom je dôležité, aby sme pred-
všetkým p e v n e s t á l i - zakotvení vierou a dôverou v Bo-
hu, láskou k Cirkvi, k národu i k jednotlivým ľuďom. Pevne stáť.
A vedieť, že pravda, spravodlivosť a právo sú na našej strane.
Cirkev je uprostred nášho národa tisícsto rokov! Ako to napísal
naš veľký veriaci básnik Janko Silan? Takto :

"Poslednou bude robotou necúvať,
lež stáť na horách!
Tu stáť je našou úlohou!"

A ešte dodal :

"Nás bitka neprekvapí.
Nám silu Pravda dá!
To nie sú žiadni chlapi,
čo vzdávajú sa práva!"

To vyjadruje slovo básnika. Ale máme ešte mocnejšie slovo-
slovo Božie. A to nám hovorí: "Otče svätý! Tých, čo si mi dal,
zachovaj v mojom mene, aby boli jedno ako my!... Aby aj oni mali
plnosť radosti!" /Jn 17, 11.13/ - Toto Ježišovo s l o v o je pre nás
silou nad všetko pomyslenie - On nás považuje za s v o j i c h
a chráni nás! Preto čo ako slabí a krehkí by sme boli, snieme
neotrasiteľne d ô v e r o v a ť ! V každom zápase viery posledné
slovo má rozhodne Boh."

Pevne stať! Toto povie neunávaný biskup po 57 rokoch! Čalania? Nie! Len slabí čakajú. Jeho život bol a je nabitý činnosťou! Raz sa svet o nej dozvie. Nateraz ju pozná iba úzky okruh ľudí. Jeden z nich takto charakterizuje biskupa Korca a dobu, v ktorej vystúpil na javisko :

"Keď v krajinách východnej Európy uchvátila moc komunistická strana, pápeš Pius XII. vedel, že pre katolícku Cirkev v týchto krajinách nastala doba veľkých skúšok, zápasu o existenciu. Preto sa rozhodol zriadiť v nich tajnú cirkevnú hierarchiu, ktorá by sa mohla stať poslednou inštanciou v prípade, že komunizmus zlikviduje oficiálnu hierarchiu alebo obmedzí jej činnosť na minimum. Tak to bolo hneď po októbrovej revolúcii v ZSSR a po II. svetovej vojne v Rumunsku, Albánsku, Bulharsku a Československu. Sledovať osudy tajnej cirkevnej hierarchie v týchto krajinách je identické s čítaním historie mučeníkov! Komunistické vlády takmer vo všetkých týchto krajinách ju krvavo zlikvidovali. Azda najväznejší zo všetkých bol prípad Rumunska.

Americký biskup O'Hara, vtedajší nuncius v Rumunsku, dostal rozkaz hneď po skončení vojny cielavedome budovať tajnú hierarchiu katolíckej Cirkvi oboch rítov. V istý deň roku 1945 tajná polícia, nedbajúc na imunitu nunciatúry v Bukurešti, vnikla do budovy, vypáčila trezory a zmocnila sa zoznamov už vysvätených knazov a biskupov, ako aj kandidátov. V priebehu niekoľkých dní všetkých pozatvárali a ani jeden z nich sa z väzenia nevrátil. Podobný osud stihol tajnú cirkevnú hierarchiu v ZSSR, Albánsku, Bulharsku a Číne. Vďaka zásahu Prozreteľnosti sa 27-ročný tajný biskup Korec nedostal do rúk ŠtB už v 50. rokoch. Páďa vtedajšej súdnej a trestnej praxe by sa asi nikdy nebol vrátil z väzenia živý.

Štát sa dozvedel o jeho biskupskej vysviacke až v roku 1960 a dostal za ňu 12 rokov väzenia v najťažšej nápravno-výchovnej skupine, v životunebezpečnej práci, ktorá zanechala trvalé stopy na jeho zdraví: tbc. V roku 1968 dostal amnestiu a pokračoval tam, kde skončil pred zatknutím. Preto možno povedať, že osudy tohto biskupa sú súbežné s osudmi Cirkvi na Slovensku."

Dobre to vycítila intuitívna duša básnika Janka Silana, ktorý v roku 1980 venoval biskupovi Korcovi básnickú zbierku "Katolícke piesne z Važca". Má tri časti: Slávim, Smútim, Len ticho som. Bola to labutia pieseň tohto veľkého básnika. Venovanie znie :

"Najdôstojnejší biskup Ján Chryzostom Korec zo Spoločnosti Ježišovej, prijmite tieto Katolícke piesne z Važca, naozaj patria Vám, lebo Vaš život je symbolom katolíckej Cirkvi na Slovensku. Táto Cirkev aj pred Vaším pohľadom má čo sláviť, má prečo smútiť a prečo, ako v extáze, len ticho byť". Janko Silan, 1980.

Tak ako to vyjadril básnik, tak to cíti každý, kto prežíva svoj život s Cirkvou na Slovensku. Jej obrovský zápas za zachovanie 1100 ročných kresťanských hodnôt, ktoré vytvorili a zachránili náš národ a zaradili ho do rodiny ostatných európskych národov, ešte neskončil. Aj Korec má v nej svoj podiel: v strádani, utrpení, tichej modlitbe, prezieravej a múdrej činnosti, nekompromisnej vernosti Bohu a Cirkvi a vo vďačnosti, že Boh tisíc násobne požehnal obety, ktoré žiadal od neho, od biskupov, knazov, laikov a celého národa. Viera otcov je dnes živá a v určitom zmysle hlbšia a dynamická ako predtým. Viera, do ktorej sa hrdo hlásia státisíce mladých i starších, ktorú vyznávajú ticho a nenápadne, ale i verejne a za rizika, je jedinou nádejou tohto národa, jedinou zárukou, že prežije dobu skúšky a naviac že povstane akoby z hrobu onladený, životaschopný, zdravý! Tak sa znovu ukazuje pravdivosť výroku:

"Krv je semenom kresťanov".

Nevýslovné utrpenie tisícov kňazov, rehoľníkov a laikov a stále trvajúca diskriminácia každého verného veriaceho nenúti nepriniesť ovocie. Veriaci tejto krajiny si môžu skutočne povedať s apoštolom Pavlom: "Stali sme sa divadlom a nielen ľuďom". Lebo osudy tejto Cirkvi sa už neodohrávajú za spustenou oponou a už viac neplatí, že je mlčiaca Cirkvou, lebo to čo sa s ňou deje, p o z o r u j e c e l ý s v e t !

Vyplýva to aj z gratulačného telegramu rektora eistedtskej univerzity Mikuláša Lobkowitza:

"Vyjadrujeme obdiv Vám i slovenskému ľudu, ktorý s takým hrdinstvom zápasí o zachovanie viery. A to napriek najväčším strádaniam aj z hierarchického hľadiska. Lebo spišská a prešovská diecéza je už 36 rokov bez biskupa, košická 24, rožňavská 14 a na ostatných troch biskupských stolcoch sedia chorí starci."

Samizdatový portrét biskupa Korca a jeho doby takto končí :

"V týchto chvíľach, keď vláda Československa chce Cirkev uštváť tým, že nechce dovoliť menovanie nových biskupov, cirkev na Slovensku stojí okolo biskupa Korca, ktorý svojim mravným postojom dáva príklad každému kňazovi, akou cestou má ísť - a to napriek tomu, že je civil, oblieka sa ako robotník, že ho ŠtB stále stráži! Stačí že je známy jeho život. A tak vidíme, ako skutočne existuje l e n j e d n a C i r k e v . Tzv. tajný biskup mimo pastorácie dnes morálne stojí na čele oficiálnej Cirkvi bez toho, aby mal k tomu povolenie od štátu!

- o -

K r í Ź i k v o v r e c k u .

Skromný maličký krížik
vo vrecku nosievam,
memento, že som kresťan,
že nikde nie som sám.

Nemyslím, že krížik ma chráni
pred zlom či nemocou,
stačíť si bez mágie
len s Božou pomocou.

Nestaviam ho na odiv,
nech každý o ňom vie,
je to symbol len pre mňa
a Pána rozumie.

Vždy, keď kľúče či drobné
vyberám z vrecka von,
kríž pripomenie mi cenu,
čo platil za mňa On.

A hneď som vďačný za všetko,
čo denne dáva mi
a túžim slúžiť mu lepšie
činmi aj slovami.

Je to znak, že o silu duše,
blaženosť pokoja,
delím sa s miliónmi,
čo veria ako ja.

Ten skromný malý krížik
je znakom intímnyh,
že Ježiš má v rukách môj život,
ak mu to ja umožním.

- o -

Gorazd Zvonický

Ó, SRDCE

1. Ó, Srdce Krista, môjho Pána,
srdce mi raní tvoja rana
a priznám sa ti úprimne,
že tvoja rana patrí mne.
2. Ty si ma lúbil, ja som hrešil,
je som ťa rmdtil, ty sa mne dotkol,
a tvoja prosba preniká
k Otcovi za mňa - hriešnika.
3. Keď prebodla ťa moja dýka,
hneď som sa schoval za stotníka
zo strachu pre tie prečiny,
kým stotník, ten je nevinný.
4. Ó, rana, brána do svätyne,
kde vinníka Boh k sebe vinie,
a z lásky k svojmu Synovi
s ním zmluvu lásky obnoví.

Rím - máj 1984

- o -

Úvahy na konci dňa .

Deň sa takmer skončil, čas lopotenia prešiel.

Môžeš si v tento večer spokojne priznať, že aspoň jednému z mnohých bratov, ktorých si počas dňa postretol, bol si nápomocný?

Môže sa niekto pochvaľne vysloviť o tebe?

Spomenie si dakto, že si k nemu dnes láskavo prehovoril?

Stal sa niekto šťastnejším zo stretnutia s tebou?

Nájde sa aspoň jedno srdce, ktoré sa raduje z toho, čo si povedal, čo si vykonal?

Dajaký blížny, ktorý stratil všetku nádej, hľadi teraz tvojou zásluhou s odvahou do budúcnosti?

Nepremárnil si azda deň? Nie je pre teba stratený?

Strávil si deň dobre, alebo musíš myslieť naň s bolesťou?

Zanechal si u druhých stopu láskavosti, alebo jazvu nespokojnosti?

Keď usneš, myslíš, že Boh bude môcť nad tebou vyriechnúť :

ZASLŮŽI SI ČAKŤÍ ZAJTRAŠOK, LEBO DNES VYKONAL ČOSI DOBRÉHO?

- o -

AKÝ JE ŽIVOT BEZ LÁSKY ?

Povinnosť bez lásky robí človeka nevlúdny.

Zodpovednosť bez lásky robí človeka nezohľadným.

Starostlivosť bez lásky robí človeka tvrdým.

Pravda bez lásky robí ho kritickým.

Výchova bez lásky robí ho protirečivým.

Dôvtip bez lásky robí človeka prefíkaným.

Zdvorilosť bez lásky robí ho pokryteckým.

Poriadok bez lásky robí ho malíčerným.

Vedomosť bez lásky robí človeka neústupným.

Moc bez lásky robí človeka násilným.

Česť bez lásky robí ho povýšeneckým.

Vlastníctvo bez lásky robí človeka skúpym.

Viera bez lásky robí ho fanatickým.

ŽIVOT BEZ LÁSKY JE ZBYTOČNÝ .

- o -

* Ani zlí duchovia neukrižovali Pána- ty ho však stále križuješ tým, že sa oddávaš hriechom a nerestam" /Napomenutia sv. Františka/

"Pre nás je veľkým zahanbením, že svätí toho tolko vykonal- a my, ktorí sa k nim iba modlíme a hlásame ich skutky, túžime za to obdržať česť a slávu" /Napomenutia sv. Františka VI. b/.

- o -

Mons. Trstenského Vám isto netreba predstavovať. S jeho časou "boja" - listami - sa stretávame na stránkach našich slovenských samizdatových časopisov už po dva roky. Tento raz Vám predstavíme mladú holandsku, ktorá píše nasledovne :

Drahý Msgr. Viktor Trstenský.

Velmi pekne ďakujem za Vašu odpoveď a pekne fotografie. Spomenula som to v komunite /krúžku/ v ktorom pôsobím a všetci sme sa z toho veľmi tešili. Predtým som sa vždy za Vás modlila k Pánovi.

Ako viete, Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa poznám už 5 mesiacov a som veľmi šťastná a vďačná za všetko, čo On urobil pre nás. Nebola som vychovaná v kresťanskej viere, takže som nič nevedela o Pánu Ježišovi, prečo bol ukrižovaný atď. Moji rodičia sa rozviedli, keď som mala 12 rokov, ale moja matka prišla ku viere v Krista minulý rok. Nie je to nídherné?! Predtým bola veľmi nešťastná, ale teraz sa jej život zmenil, vďaka Pánu Ježišovi. On jej znova dal cieľ a zmysel života. Teraz sme obidve veľmi šťastné.

Ja som žila so svojím priateľom tri a pol roka, keď do môjho života vstúpil Pán Ježiš a úplne ho zmenil. Nebola som šťastná. Vždy som sa pýtala samú seba, čo je cieľ, zmysel života, prečo žijem? Pre jedlo, pitie, prácu, spánok atď.? Boli sme skutočne bohatí, obaja sme mali prácu. Ale ja som sa cítila taká prázdna týmto hmotárskym životom. Predsa však, v tom čase som bola samotná, moje pocity šli týmto smerom a okolie, v ktorom som bola, ma pocíťovalo ako nevďačnú a pod., takže som mlčala, aby som sa nestala "hračkou" povrchných konverzácií. Moje obrátenie okolie nemohlo nijako pochopiť. Pán Ježiš sa mi sám odhalil a ja som bola taká šťastná, že by som preskočila vrch. Nakoniec som poznala, čo som po celý čas neistoty hľadala.

Nie, Pán Ježiš našiel mňa. Pretože som nevedela, čo mám hľadať, bola som naozaj stratená, ako hovorí Písmo sväté. Je to veľká skúsenosť, keď čítate Písmo sväté a spoznáte tam seba. Musím sa ešte veľa učiť, ale aj veľa čítať. Akokoľvek, stratila som väčšinu svojich priateľov a svojho chlapca-priateľa tiež. Hovorila som mu o láske k Pánu Ježišovi, ale on sa veľmi nahneval. Veľa sa toho prihodilo. Stávalo sa to horším a horším a po dvoch mesiacoch som ho opustila, pretože chcel, aby som sa rozhodla: jeho alebo Pána Ježiša. Pána Ježiša som však nemohla opustiť, Jeho láska bola môj život. On sa stal jediným mojim priateľom, On zomrel za mňa. Ako ho môžem opustiť a zraniť? Po prvý raz v živote som bola skutočne šťastná. Netrápila som sa, nemala som pochybnosti, otázky. Pán Ježiš mi pomohol necítiť ľútosť o seba. Jednako, veľa sa modlím za svojho bývalého priateľa a ostatných, hoci oni ma už nechcú vidieť. Milujem ich, pretože Pán Ježiš ich miluje a dúfam, že si to uvedomia a spánätajú sa. Jediné čo chcem, je nasledovať Pána Ježiša. Ale niekedy je to veľmi ťažké, čakať na odpoveď, aký úmysel má s mojim životom.

Som veľmi netrpezlivá. Veľa sa však modlím, lebo viem, že Pán Ježiš mi pomôže premôcť samú seba. Musím kráčať s Pánom, nie náhliť sa s Pánom. Ale keď myslím na Vás a na všetkých tých bratov a sestry, ktorí boli a sú mučení, prenasledovaní, držaní vo väzení, ktorí žijú v strachu- cítim sa taká bezmocná. Chcela by som niečo urobiť, ale jediné čo môžem, je modliť sa a modliť sa. On Vám dá svoju silu a lásku vytrvať. Prosím, spoľahnite sa na Pána Ježiša. Tento život nie je najdôležitejší. Jediné čo má cenu, je šírenie evanjelia Ježiša Krista po celom svete. Vy ste živý svedok, že Ježiš Kristus existuje. Jediné s Jeho silou to môžete dokázať a môže to vidieť a počuť svet. Vy ste hrdinovia. Vy nasledujete

Krista, nehľadiac čo to stojí. Budem sa modliť za tých, ktorí ho poznajú, ale nechcú ho úplne nasledovať, ktorí sa mu nechcú úplne oddať. O Vás viem málo, len to, čo bolo na fotkách, ktoré ste mi poslali. Dúfam, že sa čoskoro budem môcť dozvedieť, ako dlho ste boli vo väzení atď. Budem sa za Vás modliť každý deň a prosiť Pána, aby bol vždy s Vami a obklopil Vás svojou večnou láskou tak, aby Vás už nikto nemohol zraniť. My sme víťazi! Nie je to nácher-
né?! On nás miluje a vie, ako je nám ťažko Ho nasledovať. Budem sa teda modliť za tých ľudí, ktorí robia nespravodlivé, strašné veci, aby sa zobudili a videli čo robia.

Kresťania celého sveta by mali počúvať Pána, viac Ho poslúchať. Nie div, že postupujeme tak pomaly, keď Jeho deti odmietajú Ho poslúchať /toto sú slová piesne, ktorú som počula na Misií '87/. Snáď ste počuli o 19. kongrese o evanjelizácii a misijnej práci. Viac ako 10 tisíc mladých ľudí z celej Európy sa zišlo počúvať Pána a dúfať, že počujú, aký úmysel má Pán s ich životmi, s každým osobne. Bolo to fantastické. Všetci sme boli veľmi nadchnutí. Istalo sa to do správ, pretože ľudia boli veľmi prekvapení, že nič nebolo rozbité, špinavé, že 10 tisíc ľudí mohlo byť tak mierumilovných, žiť v perfektnej harmónii so všetkými počas 5 dní.

Piatich z nich nezabudnem nikdy: George Verwer z Operation Mobilisation; Floyd Mc Clung z "Youth with mission"; David Wang z "Asian Otreach"; Costas Marris z Grécka; W. Reuten, G. Osei Mensah, Ferrete a mnoho iných, ktorí hovorili. Možno, že niektorých z nich poznáte.

Končím tento list a dúfam, že Vás potešil a že som Vás trochu povzbudila /myslím, samozrejme, v Pánovi/. Budem sa za Vás modliť a dúfam, že čoskoro o Vás niečo "počujem".

S úctou a pozdravom

Yvonne Janssen,
Hegesysterwei 14,
2851 RATZUMMRUM
Friesland, Holland

- o -

"Láska Kristova nás podnecuje" /Kor 5,14"

Drahé sestry v Kristu!

"V láske nás prijal Pán: z lásky za nás vylial svoju krv a vydal svoje telo za naše telá a duše. Nech nás teda láska pripojuje k Bohu. Ona zakrýva množstvo hriechov, všetko trpezlivo znáša, nie je v nej nič nečisté ani pyšné. Láska nepozná rozkol, nespôsobuje vzburu, ale všetko koná vo svornosti. Všetci Bohom vyvolení sú láskou dokonali, bez lásky nič nie je milé Bohu" /Sv. Klement I./

"Usilujte sa celou silou a snahou o to, aby ste sa pomocou Božou nadchli pre to vznešené rozhodnutie, že iba láskou k Bohu a horlivosťou o spásu duší podniknete všetko. Keď budete v tejto dvojakej láske zakorenené a upevnené, prinesie Vaša starosť a práca dobré a spásonosné ovocie, lebo 'dobrý strom nemôže niesť zlé ovocie'. Dobrý strom, to je dobré srdce, ktoré môže konať iba dobré a sväté skutky" /Sv. Angela Merici/.

S vypracovaním tej lásky od Zmŕtvychvstalého ostávam s bratským pozdravom oddaný

Mons. Viktor Trstenský,
rk. knaz m.sl.

Trstená- Veľká noc 1987.

- o -

Príbehy zo slovenskej súčasnosti

1. Milka - adorátorka

Cestovala z Prahy do Bratislavy. Do kupé vstúpil mladý muž. Sotvasa usadil, začal chrliť všetku špinu svojej duše; urážal Boha, hovoril dvojzmyselne. Cestujúci sa bavili na jeho nízkych vtípoch. Milka - mrzáčik, hrbatá, uvedomila si, že rečami tu nič nedosiahne. Uvedomila si prítomnosť Ducha Svätého v sebe a s jeho pomocou sa rozhodla adorovať pred Ježišom, križovaným v duši mladého človeka. Tento zakrátko zamkol a na Milku so skrivenou chrbticou sa osopil: "Čo ste za žena?"

Milka v sile Ducha Svätého zvolala, nevediac ani ako: "Verím v Ježiša Krista!"

Dotyčný vstal a bez slova odišiel, nedokončiac ani poslednú bohorúhavú vetu. Nepozeral ani na svoje miestenkové miesto.

Nastalo ticho, ktoré ktosi preušil: "Čo ste vlastne urobila?" Milka spokojne odpovedala: "Rozhodla som sa adorovať pre ukrižovaným Kristom v jeho duši až po Bratislavu". Okolosediaci radostne zvolali: "Tak dovoľte, aby sme s vami pokračovali!"

Hľa, sila viery, že SII

2. Päťročné dvojčatá, ktoré pozerajú na človeka ako na Krista.

Pred niekoľkými dňami som ležala v nemocnici. Navštívili ma dve päťročné dievčatá - dvojčičky. Tak jednoducho, ako je to vlastne iba deťom, jedna z nich mi povedala: "My sme prišli navštíviť Pána Ježiša, lebo On povedal: Bol som chorý a navštívili ste ma". Potom mi zaspievali. Vytiahla som zo zaskuvky cukríky so slovami: "Za pekný spev Pánu Ježišovi, prijmite tento darček".

Dievčatá sa zasmiali a jedna z nich povedala: "My nesmieme jesť cukríky, máme cukrovku". Hneď nato sa divadelne uklonili ako skoro ako básničku zborovo odpovedali: "Ďakujeme vám za príležitosť k obetiam. My to dáme v nečelu deťom v detskem domove, ktoré nemajú otcov a mamičky".

Vtedy sa zaligotali slzy v očiach všetkým pacientkám a ich mamička mi vysvetlila: "Viete, spočiatku sme ich učili negatívnej asketike: cukríky, koláče atď. škodia vášmu zdraviu, preto od nikoho nič neprijímajte. Teraz sme s manželom došli na pozitívny spôsob; nech si zoberú a sami rozhodnú, komu to obetujú. Teraz to robia už uvedomele a celkom prirodzene. Ide nám o to, aby sme ich naučili lívať sa na človeka ako Kristus. Pred chvíľou ste to videli".

3. Z neveriacej riaditeľky školy - veriaca žena.

Riaditeľka školy, ktorá 25 rokov vychovávala svojich žiakov v ideológii ateizmu, bola na liečení v kúpeľoch po otrasnej smrti manžela. Na izbu bola pridelená k matke, ktorej na rakovinu umrel jediný syn. Bol október a bola sobota. Po večeri sa matka, smútiaca za synom, obliekla do kostola.

- Kde idete?

- Do kostola, vyrovnat sa s Božou vôľou pomocou svätého ruženca.

- Brr! Ste ešte taká zaostalá. Ja sa idem vyrovnat tancom...

- Uvidíme, ktorá z nás sa skôr vyrovná. Ani ja som nebola veriaca a dnes plačem len preto, že som svojho syna okradla o najväčšiu hodnotu - o Boha. Vychovávala som ho tiež ateisticky. Boh sa však zmiloval. Pred smrťou sa môj syn stretol s Bohom a viem, že teraz je s Ním.

O dva týždne po odchode z liečenia, matka smútiaca za synom, dostala list od riaditeľky:

Vy ste odišla, ale s Vami neodišla odo mňa Vaša viera a Váš pokoj, ktorý ste vyžarovali. Priznávam sa, že na tancoch som vyrovnanie nenašla. Preto som sa rozhodla zastúpiť Vás návštevami kostola na večerných svätých omšiach. Hneď na prvej som sa presvedčila: Tento kňaz je určite jasnovidec, lebo kázal akoby iba pre mňa! Nakoniec som podľahla a - neveríte - vykonala som si životné spoveď. To najkrajšie na tom je, že kňaz mi nedal za pokutu nič na pomodlenie, ale daroval knihy so žiadosťou: Keď ste doteraz študovali proti Bohu, odteraz študujte o Bohu!

Už som fit! Nie však z tanca, ale zo zmierenia s Bohom. Mne, prenasledovateľke Boha, Boh odpustil! Toto je rýdza radosť.

4. Žena, ktorá vie odpúšťať.

Pred našou mamou klobúk dole - hovoria všetci, ktorí ju poznali. Bolo nás deväť detí. Náš otec mal však aj druhú ženu. Keď s touto čakal dieťa, priviedol ju k nám, aby ju naša matka opatrovala. My, deti, sme ju chceli aj s otcom vyhodit' a proti otcovi sme často nahlas šomrali. Ale naša matka zakaždým povedala: "Nemôžete tak hovoriť, je to predsa váš otec". A keď sme ho chceli vyhodit', povedala ešte tichšie ako inokedy: "Za otca sa nám treba viac modliť ako nadávať!" Uzáver aféry bol ten, že ani neviem ako, ale odrazu sme sa všetci našli okolo nej na kolenách s ružencom v ruke. Takto vždy končila, keď bola ako žena a matka ponížená. Ruženec začínala slovami: "Panna Mária, prijmi to za otca mojich detí".

Aké to prinieslo ovocie? Náš otec zomrel ako veľký kajúcnik. Dva roky pred smrťou sa obrátil a na smrteľnej posteli matke ďakoval za to, že ním nepovrhla, hoci si to zaslúžil.

Dnes ako dospelá chápem, že naša matka bola žena živej viery a ešte väčšej lásky!

5. Pokánie za iných.

Mladú slovenskú mučeníčku Janku rodičia sami ubili k smrti, lebo bránila starú mamu, ktorá ju tajne pripravovala k prvému svätému prijímaniu. Matka-učiteľka jej speli katechizmus a niekoľko svätých obrázkov, ktoré jej našla medzi knihami. Starú matku v tuhej zime vyhnali von. Otec bol taký nahnevany, že v hneve asi lo-ročnú Janku zbil tak, že jej ťažko ublížil na tele. Janka všetko trpezlivo znášala "pre meno Ježišovo". Od tých čias ale chradla. Dali ju do nemocnice ďaleko od domova.

V nemocnici sa po štyroch rokoch stretla s dievčaťom- budúcou zdravotníčkou. Hneď sa spoznali "v Ježišovi". Janke od silnej bitky rástol na hlave nádor a niesla aj iné stopy otcovej nerozvážnosti. Po operácii napísala priateľke:

"Predstav si, boli tu naši. Nemohla som sa dohovoriť, lebo po operácii som úplne stratila sluch. Otec vtedy vytiahol z náprsnej tašky obrázok trpiaceho Krista a napísal naň toto: Janka, Ty si náš trpiaci Spasiteľ! Ty si náš záchranca. Odpusť nám. Mám už nie je učiteľkou, ale predavačkou. Ja už nie som námestníkom, ale skladník.

Drahá moja Mária, ja umieram... Nevládala by som Ti ani sama napísať. Ty si mi však sprostredkovala druhé sväté prijímanie v živote. Pán Ježiš mi dal sily ti to napísať. Som šťastná! Rada umieram, lebo moji rodičia sú zachránení.

Janka"

O t/ždeň študentka už svoju mladú priateľku na oddelení nenašla. Umrela. Pre jedno sv. prijímanie platila ťažkú daň. Ale čo na tom! Pochopila "zmierne p o k á n i e".

6. Amálka, zmierna obeť.

Mala 35 rokov, keď sa ako zdravá ponúkla na zmierenie za kňazov. Ďalších 35 rokov potom pretrpela na posteli. Hneď po zasvätení, keď vyšla z kostola, zlomila si nohu. Z jednoduchej zlomeniny sa v priebehu 35 rokov rozvíjali komplikácie bolestného ležania. Píše:

" K večeru som cítila silnú Božiu výzvu. Pán sa ma pýtal: Jeruješ mi túto noc na záchranu istého mladého kňaza? Jeho povolanie je v nebezpečenstve.

Súhlasila som. V tej chvíli ma opustila Božia prítomnosť a v duši sa rozpútala strašná povíchrice. Tma, studená, strašná tma. Diabol vystupňoval pokušenie natolko, že mi pred duchovným zrakom predvádzal defilé najohavnejších hriechov a zakaždým doložil: Aj ten je tvoj, aj na tomto hriechu máš účasť!

Plakala som. Modlitba mi vôbec neprišla na rozum. Od hrôzy, ktorú som videla, triasla som sa na celom tele. Horúčka vysoko vystúpila. Začali mi dávať studené obklady, ktoré v minúte boli suché. Nik si nevedel vysvetliť môj bolestivý stav. Výkriky od bolesti signalizovali okoliu, že nevýslovne trpím. Stav trval do rána. Možno, keby trval o minútu dlhšie, umriem. Bola to desivá tma. Lekár sa čudoval, s takým javom sa nestretol. Vysoká horúčka, desivá tma a moja duša ľadová. Čo to bolo?

Ráno mi Pán dal na vedomie: Kňaz je zachránený. Vykúpila ho noc tvojej obety! Dovolila som si opýtať sa: Prečo bola tá strašná tma a v duši ten ľadový chlad?

Podmienky Božieho Ducha sú iné ako vaše. Tá tma, to studené svetlo, čo ťa desilo, to bol duch obety. Keby si všetkému rozumela, všetko videla ako vidím ja, kde by bola zásluha? Láska Božia ťa však posilňovala, že si horela túžbou zachrániť kňazskú dušu. Preto bolo telo v horúčke".

7. Kňaz, ktorý prežil klinickú smrť.

Kňaz, ktorý v roku 1982 prežil klinické smrť, rozprával:

Prúdy veľkého svetla vrhali sa na mňa ako z najžiarivejšieho slnka. Čez svetlo čisto a jasne trikrát zaznel hlas: Láska, láska, láska! V tej chvíli som živo a jasne spoznal, že som v Bohu, Trojjediný Boh je tu! Moje telo už nebolo hmotné. Bol som ľahučký, prenosný ako myšlienka. Prítomnosť LÁSKY - pod týmto som vnímal Pána večnosti - ma vrhala do hlbokkej skrúšenosti a ľútosti. V zrkadle Božej spravodlivosti som začal ľutovať hriechy tak, ako nikdy v živote. Božia svätosť ma priťahovala, ale cítil som aj potrebu očistiť sa silnou láskou... ľutovať! Ak to môžem ľudsky vyjadriť, bolo to pred dverami Božími.

Prebúdzanie k smrtelnému životu ma bolelo. Prečo? Prečo ma ťahajú z tohto tajomne vznešeného sveta späť? Mená farnosti, ľudí, boli pre mňa už mŕtve mená. Tento svet, do ktorého som bol vtahovaný sa nedá porovnať s tým, nevýslovne krajším, omnoho plnším ako si vieme predstaviť.

8. Lekár - alkoholik.

- Nemožno byť dobrým- tak sa vyslovil lekár, brániac svoju slabosť, alkohol.

- A prečo nie? pýtali sme sa.

- Pretože človek je jednoducho slaboch!

- To máte pravdu. Sám je vždy iba slaboch. Ale krásne je to, že si to priznáva. Ale či veríte alebo nie, práve Vy ste najsúcejší na to, aby sa Vás ujal Boh. Podďajte sa Duchu Svätému, klaknite si a modlite sa s nami...

A stalo sa, čo nik nečakal: ani manželka, deti, priatelia. Tento človek sa zrútil na kolená. Tento muž-slaboch opakoval s ostatnými prosby a invocácie:

Príď, Duchu Svätý, príď ako moja sila.

Príď ako nádej a premena.

Príď ako víchor, ktorý vyvráti a odveje moju slabosť a hnilobu do základov.

Príď ako môj nový život viery, nádeje a lásky!

Večer si tento muž po prvý raz klakol vedľa svojej ženy a detí a modlil sa ruženec.

9. Chorý nemôže byť šťastný?

Istý mladý kňaz povedal: Chorý nemôže byť šťastný! Túto mienku mu vyvrátil iný novokňaz, ktorým pochodil celé Slovensko a navštívili veľa chorých. Večer čo večer bol udivenejší, mĺkvejší, až sa priznal: "Vždy mám nový a vždy väčší zážitok z chorých. Šťastní ľudia, šťastní vo svojom kríži! Ešte aj podpisujem takto: "Šťastná Mária,..."

Otec dvoch duševne chorých detí a sám chorý, povedal novokňazovi: "Ešte som sa neopýtal Boha, prečo? Prečo tie debilné deti? Nechcem sa starať do Jeho tajomstva. Ja sa mu iba klaniam a milujem Ho".

Potom vytiahol kríž - svoju nádhernú rezbársku prácu. Držal ho v rukách ako monštranciu a novokňazovi so skúmovým pohľadom povedal:

"Prijmite ho od úbohého človeka. Kríž vždy budeme mať, ale záleží na tom, ako si ho položíme na plecia. V tom je celé tajomstvo nesenia kríža a posvätenia".

11. Ovocie svätých prijímaní.

Istá jednoduchá matka mi raz povedala: "Nikdy som nepochybovala o svojom Bohu. On ma vždy vypočul, všetko mi splnil, o čo som Ho prosila. A viete prečo? Ja som Ho prosila skrze Neho samého. On žije v Duchu Svätom. A kedy je viac Božia prítomnosť vo mne, ak nie po svätom prijímaní? Túto posvätnú chvíľu dobre využívam na všetko. Najprv sa Mu klaniam. To je ako pozdrav, keď niekam prídeme. Jednoducho hovorím: Otče, teraz je Tvoj Syn vo mne. Klaniam sa Ti tou úctou a v tej pokore spolu s Ním, ako to On robil za svojho pozemského života. Potom sa obrátim k Božskému Hostovi a ešte istejšie poviem: Spasiteľ môj, teraz je moja krv Tvojou krvou, moje telo Tvojím telom. Teraz ma nemôžeš odvrhnúť. Pokorne Ťa prosím, aby som vždy konala, čo sám chceš konať vo mne a skrze mňa. Ty chceš, aby sme všetci boli spasení. Preto si umrel. I mne záleží na tom. Preto Ťa prosím, posväť ma a moje deti, aby boli verné vo viere a plnili Tvoje príkazy".

A verte alebo nie, On sám mi dietky vychovával a drží ich v dnešnom svete tak, že mám z nich radosť. Vždy ma žehnal, vždy som cítila, že je prítomný v našej rodine. Jeho pomocou sú deti také, že mi ich ľudia až závidia.

Áno, mnohí by chceli, aby ich dietky boli také, ale nič nerobia, aby také boli. Neprosia v dôvere Boha. A Boh sa ujíma, keď sa mu ponecháme!

11. Vďačnosť.

Istý brat píše:

Pán chcel, aby som bol za všetko vďačný. Ale ako? - pýtal som sa Pána. Vari i za svoju sennú nádchu, ktorú mám každý rok trištvrte roka? Za včasné ranné vstávanie, keď 20 rokov vstával vo vedomí, že by som ešte spal?

Áno, za všetko... za všetko! Sľuboval si, že chceš Boha chváliť. Najkrajšie to prejavíš vďakou.

Dlho som sa tým trápil. Ďakovať za zemské dobrá bolo mi samozrejmé. Ale ďakovať za nepríjemnosti, nezdary, choroby? V tomtoboji ma Pán uviedol do symbolickej vidiny:

Videl som rebrík od zeme do neba. Ľudia vystupovali hore, ale keď sa rebrík začal tratiť v čiernom mračne, naraz sa všetci vracali. Nakoniec prišiel rad i na mňa. Vystupoval som ľahko, ale naraz tmavý mrak, čierna tma, búrka, metelica, zúrie nie čohosi strašného. Rýchlo som sa obrátil a chcel ísť späť, ale Pán sa na mňa obrátil a volal: Prečo sa bojíš vystúpiť vyššie? Prekonaj strach z tmy!

Odvážil som sa vystupovať naslepo. hmatajúc priečky rebríka. Odrazu svetlo, sto slnk málo. A ja, ľahký ako para, vznášal som sa nad mrakom. Pozriem dolu - a v tej chvíli padám do tmy mraku. Pozriem sa hore - a zasa svetlo. Pán mi vysvetlil:

Mrak a tma sú prekážky a protivenstvá. Kto dokáže za ne ďakovať, povznesie sa do svetla a vládze chodiť ľahko v Božej sile. Kto ich nepríjima a stavia sa proti nim, znova sa vracia na zem, plazí sa po nej a je utrápený. Pohľadom na zem zabúdame na Boha.

Bl. žení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha!

Prečo nevieme meditovať, prečo je nám ťažko žiť z viery?

Preto, lebo sme sa ešte nez bavili príchylnosti k tvorom a svojmu "ja". Neotvorili sme sa naplno Duchu Svätému, ešte pričasto a priveľmi počítame so sebou. Čo tu robiť?

Kľaknime si a spovedajme sa! - povedal kaplán, dvojnásobný doktor v chráme Notre Dame v Paríži Karolovi Foucauldovi, keď tento prosil: "Nauč ma veriť!"

A Karol hoci nerozumel takémuto vysvetleniu viery, kľakol si a urobil životnú spoveď. A keď sa zbavil hriechu, našiel milosť viery. A k tomu akú! Tá z neho urobila svätca púste, zakladateľa rehole Malých Ježišových bratov a sestier.

Čo teda robiť? Modliť sa a prosiť o odpustenie hriechov, i takto: Môj Otče, zvelebujem Ťa, že si splnil žiadosť svojho Syna, nášho Vykupiteľa, a zoslal si nám v jeho mene svätého Ducha.

Kriste, drahý a milovaný Spasiteľu, dotkni sa ma silou svojho kríža. Prepál ma utrpením a prenasledovaním zvonka i zvnútra, aby som bol dostatočne čistený pre prijatie milosti Svätého Ducha, ktorého si nám Obetou kríža získal od Otca.

Božský Oheň, Duchu Svätý, pokorne prosím: P R Í Ť !

- o -

- "Podľa prirodzeného svetla rozumu nemôžem o viere rozprávať, pretože viera je nad rozumom" /Celano 213, 3/

- "Človek má z vedomostí toľko, koľko koná skutkami" /Zrkačlo dokonalosti sv. Františka, 79/.

Janke S I L A N :

J A N K O S I L A N A

Obálku a ilustrácie navrhoval Andrej Paulíny. Vydali Slovenský úst. v sv. Cyrila a Metoda v Ríme roku 1984 ako 39. zväzok série LÝRA, ktorú redigoval Gorazd Zvonický. Strán 112.

Je to z viacerých hľadísk pozoruhodná básnická zbierka, v číselnom poradí tridsiatadeviata v našej edícii Lýra:

1. Vychádza po dvoch zbierkach Mikuláša Šprinca, s ktorým Silan bol, je a ostane dobrým priateľom. Teda patrí k sebe.
2. Autor žije / a poznaly odumiera/ na Slovensku, čo je - okrem jedného prípadu - výnimočné v našej edícii, ktorú ziplňujú básnici v emigrácii.
3. Je prejavom odvahy už takmer slepeho básnika, ktorý osobne o naliehavosť žiadal uverejnenie svojich veršov v cudzine, ale nie pod cudzím pseudonymom.

Už dávnejšie prišiel do redakcie balík strojopisov z tvorby autora. Z ľahko pochopiteľných dôvodov sa dlho čakalo s uverejnením. Bolo to z hľadiska nášho Janka Silana. Pristúpili sme k činu až po odstránení obáv, ale bolo toho veľa. Bolo treba urobiť výber. A podľa akého kritéria? Za spolupráce slovenčinára nášho gymnázia vynechali sme, čo už doma uverejnili, a do výberu sme zaradili to, čo by tu doma neuverejnili ani pri nejakom "odmaku".

Čitatelia poézie poznajú Silana ako pevna nežných tónov. A ním je. Pod jeho dychom aj čisto ľudské a všedné motívy nadobúdajú akúsi nadzemskosť, priam anjelskosť. V tejto zbierke sa stretne aj s básnikovým protestom. Ale tento protest vyznieva veľmi podobne Ježišovmu protestu po sluhovom zaušnu pred synedriom: "Ak som zle hovoril, vyďaj svedectvo o zlom! A ak dobre, prečo ma biješ?" /Jn 18, 23/.

Silanove zážitky a reminiscencie sú spoločným bohatstvom mnohých /ak nie všetkých/ nás; teda vezmi, čítaj a prežívaj! SHzR, č.5/84

Poznámka: Podľa správy zo Slovenských Hlasov z Ríma č. 7/84, Janke Silan, vlastným menom Ján Turka, zomrel dňa 16. mája 1984 vo Važci, pochovalí ho vo Važci 19. mája 1984.

--- o ---

A. Derleth, A. Huonder S.J., Fr. X. Weiser S.J.:

MEDZI INDIANMI.

Preložil S. Smržík, S.J. a Ondrej Paldan. Vydali Slovenskí jezuiti, Cambridge, Ontario, Kanada, 1984. Strán 170, cena 4 \$ USA.

Knižka, ktorá je určená predovšetkým pre mládež, podáva tri so- mostatné príbehy zo života Indiánov pred vyše sto rokmi. Ako hrdino- via, popri Indiánoch, vystupujú francúzski jezuitskí misionári, ktorí prišli pracovať medzi domorodcov "nového sveta". Ide o príbehy, kto- ré sa opierajú o historické osoby a udalosti. Spája ich miesto dej- - okolie rieky sv. Vavrinca a kanadských jazier.

Prvý príbeh, "O. Marchette a veľké rieky" je cestopisnou črtou a podáva s kronikárskou vernosťou obudy odvážneho misionára, ktorý prvý urobil prísľumnú cestu po veľkej rieke Missisipi. Ďalšie dve epizódy, "Prísaha hurónskeho náčelníka" a "Syn bieleho náčelníka" sú historič- ké rozprávky. Opisujú dramatické boje Irokézov proti Hurónom, kedy tiekla krv nielen Indiánov, ale aj jezuitských misionárov.

SHzR, č. 7/84.

--- o ---

ROZŠIRUJ SLOVENSKÚ TLAČ, VYDANÚ V ZAHRANIČÍ,
ROZŠIRUJ A PREHLBUJ SVOJE NÁBOŽENSKÉ VZDELANIE !

Svätý Mikuláš Tavelič, františkán.

Životopisci opisujú svätého Františka z Assisi ako nenapodobiteľného hrdinu najväčšej chudoby a pokory, ako mimoriadneho milovníka prírody a ľudí, ale aj ako dokonalého nasledovateľa ukrižovaného Spasiteľa. Všetky tieto čnosti a vlastnosti ako Božie dary vrcholili v myšlienke obetovať svoj život za Ježiša. Za tým cieľom sa sv. František vybral do Afriky i do Palestíny, kde mohamedánom chcel ukázať Ježišovu lásku k ľuďom.

Kto pozná františkánske dejiny vie, že ich prvé stránky boli pokropené krvou mučeníkov, a to ešte za života svätého Zakladateľa. Prví františkánski mučeníci obetovali svoje životy v Maroku 10. januára roku 1220. Potom nasledovali tisíce ďalších. O františkánoch sa hovorí, že je to rehoľa, ktorá štedro rozdávala krv za Kristove ideály.

Svätý Mikuláš Tavelič, rodom Chorvát z Juhoslávie, patrí do slavianskej rodiny františkánov, ktorý šiel v stopách svojho Zakladateľa. Narodil sa v Šibeniku v Dalmácii a pochádzal zo vznešenej rodiny. Keď sa v týchto krajoch šíril duch svätého Františka, zapáčil sa zbežnému a naďatému mladíkovi, ktorý sa preto prihlásil k františkánom. Prijal na seba kajúce rúcho, aby v duchu pokory a pokánia mohol nasledovať Chudáčika z Assisi.

Ako kňaz neohrozene pracoval na záchrane duší svojich rodákov a neskôr ako horlivý misionár v Palestíne. Vynikal veľkou skromnosťou a hrdúcou láskou k duším. Mal nebojácného ducha, ktorým sa pustil do ťažkej misionárskej práce. Táto mu pripravila mučenícku korunu.

Najskôr pracoval v Bosne, kde domáci patarénski odpadlíci narobili Cirkvi veľké škody. Po celých 12 rokov neúnavne proti nim bojoval kázňami a rozhovormi a tak mnohých priviedol späť do Cirkvi. Vo svojej vlasti mal široké pastoračné pole, no jeho duša zatúžila po ešte širšom.

Keď oš svojich najvyšších predstavených obdržal povolenie, vycestoval medzi mohamedánov do Palestíny. Vo Svätej zemi boli v tom čase veľmi smutné pomery. Palestína sa nachádzala pod vládou egyptských sultánov, ktorí mali v programe vyhubiť kresťanstvo. Kto sa hlásil za kresťana, doplatil na to životom. V tomto krutom prenasledovaní františkánski misionári boli ponechaní sami na seba. Spoliehať sa mohli iba na Božiu milosť. Z hrstky kresťanov a niekoľko františkánov, vystavených prenasledovaniu, mnohí obetovali za Krista svoj život.

P. Tavelič po príchode do Palestíny začal študovať arabskú reč, aby mal ľahší prístup k ľuďom. Dňa 14. novembra 1391 v Jeruzaleme vstúpil do slávnej Omarovej mešity, kde v ohnivej kázni poukazoval na nekonečné Božie milosrdenstvo a na dobrotu Ježiša Krista, ktorý prišiel na svet, aby všetkých spasil.

Svoju kázeň nedokončil. Zúrivci ho chytili, vyvliekli z mešity, tyransky bili a trápili až do krvi. Keď si na ňom vyvrátili svoju zlosť, polomŕtveho ho uvrhli do väzenia. Ale ani to im nestačilo. Vyvesili ho za ruky a masakrovali, že mu takmer kožu za živa stiahli z tela. Tri dni a tri noci ho nechali polomŕtveho ležať na zemi. Na štvrtý deň ho znova vyvliekli pred mešitu, kde ho rozžúrený dav dobil palicami a dosekal mečmi. Jeho mŕtve telo rozkúskovali a spálili. Stalo sa to 14. novembra 1391 v Jeruzaleme.

Tento svätý hrdina je nám vzorom nielen v mimoriadnej horlivosti za Kristove ideály, ale aj v neoblomnej sile ducha, ktorý sa nepodával nepriateľovi. Keď zomieral, odpustil svojím katom. Podľa

vzoru svojho Zakladateľa miloval umrižovaného Spasiteľa, ktorý odmenil jeho obetavosť mučeníckou korunou.

Nám, Slovákom, je blízky ako syn svätého Františka a ako Chorvát-Slovan. Pápež Lev XIII. ho vyhlásil za blahoslaveného a Pavol VI. dňa 21. júna 1970 za svätého. Jeho sviatok pripadá na 14. novembra.

Františkánska rodina sa rozšírila o nového mučeníka, svätca. Chorvátsky národ má v nebi svojho hrdinu-orodovníka a serafínska rodina tiež. Preto prosme: svätý Mikuláš Tavelič, mučeník, oroduj za nás, ktorí putujeme po tejto zemi, aby sme sa raz všetci, aj keď snáď nie ako mučeníci, tak aspoň ako obetaví vyznavači, dostali do nebeskej vlasti!

Listy sv. Františka, roč. LXIV., január-marec 1987.
Vydavateľ: Fr. Theodoríc J. Zúbek, OFM.
232 South Home Avenue, Pittsburgh, Pa 15202.

- o -

Jedine v Kristovi pokoj na zemi a blaženosť na nebi!

Milovaní,
ak chcete so Zmŕtvychvstalým žiť v radostnom pokoji na zemi a rás
v blaženej sláve na nebi:

"Nenáviďte zlo, lipnite k' dobru. Milujte sa navzájom bratskou lás-
kou, predbiehajte sa vzájomne v usilovnosti, v horlivosti neochabuj-
te, buďte vrúcneho ducha, slúžte Pánu. V nádeji sa radujte, v sú-
žení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí. Majte účasť na potrebách
svätých, buďte pohostinní. Žehnajte tých, čo vás prenasledujú,
žehnajte a nepreklínajte! Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúci-
mi. Navzájom rovnako znýšľajte; neznyšľajte vysoko, ale priklánajte
sa k nízkym. Nebuďte múdri sami pre seba.

Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé; usilujte sa robiť dobre pred
všetkými ľuďmi. Nepomstite sa, ale ponechajte miesto hnevu; veď je
napísané: "Mne patrí pomsta, ja sa odplaším", hovorí Pán. Ale keď
bude tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho, keď je smädný, daj mu piť,
lebo tým, že to urobíš, žeravé uhlie mu nahrnieš na hlavu. Nedaj
sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo" /Rim 12, 9-21/.

S veľkonočným pozdravom v láske Pána a Sedembolestnej oddaný

Mons. Viktor Trstenský,
r.k. knaz m.sl.

Trstená- Veľká noc 1987.

- o -

V Ý Z V A :

Rozširujte Listy sv. Františka /Leaflets of St. Francis, a
quarterly magazine published by the Franciscan Friars of the Custo-
dy of the Most Holy Savior/ medzi Slovákami v Amerike a Kanade,
ktorí dosiaľ o nich nevedia, a to najmä medzi mladšími prisťaho-
valcami zo Slovenska. Ak máte možnosť, sami im časopis predplaťte!

Slovenské časopisy v Amerike dnes prežívajú veľké ťažkosti.
Starší ľudia, dlhodobí čitatelia slovenských časopisov pre slabý
zrak a iné choroby nevládzu už časopisy čítať a jeden za druhým sa
poberajú do večnosti. Predplatiteľov ubúda.

Celoročné predplatné na Listy sv. Františka /4 čísla/ je iba
\$ 3,00 v USA a \$ 4.00 mimo Ameriku. Predplatné pošlite na adresu:
Listy sv. Františka, 232 South Home Avenue, Pittsburgh, Pa 15202.

- o -

Štefan V r a b l e c

Š l o v n í k d u c h o v n é h o ž i v o t a .

ASKETIKA je veda, ktorá sústavne a vedecky rozpráva o spôsoboch a prostriedkoch, ktorými môže človek dosiahnuť kresťanskú dokonalosť. Vychádza zo zjavených pravd a všima si moderných poznatkov psychológie a medicíny, aby konkrétnemu človekovi ukázala primeranú cestu dokonalosti.

ASKÉZA / z gréckeho slova "askein"- cvičiť sa, zdobiť sa/ v kresťanskom pojatí značí v e d o m e p r i j a ť situáciu človeka oslabeného dedičným hriechom a u s p o r i a d a n ý m ú s i l í m nasledovať Krista.

Všeobecné prostriedky askézy sú: modlitba, bedlivosť, umŕtvovanie a pôst. Zvlášť a náročnejšie prostriedky sú mníšsky život a Bohu zasvätené panenstvo. Na najvyššom mieste stojí mučeníctvo.

V dejinách ľudstva sa stretne s viacerými asketickými životnými systémami /napr. askéza stoická, indická.../ Kresťanská askéza sa podstatne líši od všetkých jeďnak pôvodom, jeďnak cieľom. Jej p ô v o d a oprávnenie spočíva v Božom povolaní: "Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každodenne svoj kríž, a nasleduje ma" /Lk 9, 23/. Jej c i e ľ o m je odstrániť prekážky a uľahčiť spoluprácu s Kristovou milosťou, aby sa človek už tu na zemi priblížil k dokonalosti nebeského Otca /pozri Mt 5, 48/ a po smrti aby ho videl takého "aký je" /1 Jn 3, 2/.

Teda nie každé úsilie o duševnú vyrovnanosť, mravné čnosti alebo o opanovanie žiadostivosti je kresťanskou askézou. Aby ňou mohlo byť, musí pochádzať z túžby po podobnosti s Kristom a musí byť zamerané na posledný, posmrtný cieľ.

Tým menej je askézou bezrozdielne všetko, čo je ťažké, trápne, boľavé, dokonca človeku nútené a s nechutou znášané. Cirkev nikdy nevyhlasovala niečo podobné zaaskézu, nesľubovala za to večnú odmenu a nechcela týmto alebo nejakým iným "asketickým" dôvodom ubíjať podnikavosť drobného ľudu. Nebola by matkou, ale mачochou.

Nakoľko však vnútorné oslabenie ľudskej prirodzenosti je všeobecným zjavom, Cirkev vyzývala a vyzýva k askéze všetkých, bohatých i chudobných, aby mohli prejsť pozemským životom bez toho, žeby stratili večný život. Kresťanská askéza je dôsledkom úprimnosti človeka voči sebe - je zdravým realizmom.

DOKONALOSŤ nie je to isté ako bezúhonnosť ojedinelých skutkov v kratšom období. Mohla by to byť bezúhonnosť náhodná /ako keď sa nehráčovi podarí dať gól/ alebo výsledkom priaznivých okolností, prípadne ovocím zvláštneho vypätia síl aj z dôvodov nie svätých /napr. aby študent získal odmenu "vzorného žiaka"- ale len aby si stavam samolúbo pomník slávy/.

Dokonalosť v kresťanskom chápaní je t r v a ľ ý s t a v , v ktorom pokrstený človek z lásky k Bohu žije bezúhonne podľa príkladu Krista Pána.

-Nenazývame teda dokonalosťou namáhavý prechod zo stavu hriechu do stavu milosti, ani stav bezúhonnosti, nadobudnutý a žitý s nervovým napätím a ustáňovanou úzkosťivosťou. Kresťanská dokonalosť alebo zrelosť je bezúhonnosť žitá veľkodušne s pokojným srdcom a synovskou oddanosťou. Dokonalý kresťan vie dobre posúdiť, čo je dôležité pre Božie kráľovstvo, zamiluje si to, zaangažuje sa za to a s vytrvalou slutkovou láskou to chce aj dosiahnuť. Podstata dokonalosti je v láske. Čím je dokonalejšia naša láska, tým väčšia je naša dokonalosť. Najmä Bohu zasvätené osoby sa majú usilovať o dosiahnutie dokonalej lásky.

MYSTIKA / z gréckeho slova "myein" - zatvoriť/. Význam slova "mystika, mystický" sa menil. Najprv označovali hlbšie poznanie Boha, ktorého sa ale nedostalo všetkým. Neskôr označovali náuku o tom, ako sa k hlbšiemu poznaniu Boha dostať. Napokon za "mystické" sa označovali stavy, v ktorých sám Boh zjavoval seba vyvoleným dušiam. Od 18. storočia sa nazývali "mystickými" aj nezvyčajné javy, ktoré niekedy sprevádzali mystický stav duše. Dnes "mystika" rozpráva o mystických stavoch duše a o mystickom živote.

Mystický s t a v je prechodného rázu a dosahuje sa v kontemplácii alebo nazeraní. Pozostáva v láskyplnom poznaní Boha, ktoré nie je výsledkom rozumového uvažovania, ale je duši vliate ako zvláštna Božia milosť. Neide tu o poznanie nových pravd, ale skôr o radosť z poznaného a o lásku k poznanému: napr. duša "cíti" v sebe Božiu prítomnosť /v oblasti poznania/, alebo sa "cíti" pod vplyvom daru rady /v oblasti činnosti/. Postoj človeka je tu pasívny, a to v tom zmysle, že ponížene čaká, kedy mu Boh dá tento dar, pretože nie je v ľudskej moci dostať sa do tohto stavu podľa ľubovôle, ani v ňom podľa ľubovôle zotrvať.

Tento stav je niekedy sprevádzaný mystickými javmi, ako sú videnia, extázy /vytrženia/, levitácie a pod. Tieto javy nie sú ani podstatné, ani znakom väčšej dokonalosti mystického stavu.

Mystický ž i v o t je trvalého rázu. Človek v pokročilom stave dokonalosti žije stále viac pod citelným vplyvom darov Ducha Svätého a rozvíja tri božské čnosti k väčšej zrelosti.

Zatiaľ čo a s k e t i c k ý život má ako rozlišujúcu známku mnohotvárne usporiadané úsilie človeka, m y s t i c k ý život v tom istom procese o dosiahnutie dokonalosti sa vyznačuje prevážnosťou Božej činnosti.

Každý kresťanský život je spolu asketicko-mystický, hoci u začiatočníkov prevažuje asketický prvok, u pokročilých zase prvok mystický.

Mystický stav nie je nič zázračného. Je to najdokonalejšie dozretie semena svätosti, ktoré Boh vkladá v krste do duše každého človeka. Mystický stav nie je potrebný k úspáse; a vskutku, nie všetci ho dosahujú. Ale každý pokrstený by bol schopný ten dar prijať, keby mu ho Boh dal.

Mystický život je však dosiahnuteľný u všetkých a všetci sú k nemu povolání.

Hovorí sa aj o indickej, mohamedánskej mystike. Je možná? Každá pravá mystika predpokladá posväcujúcu milosť. Teda mystiká by mala mať domovské právo v Cirkvi, nakoľko je strážkyňou a rozdávatelkou prostriedkov milosti. Vieme však, že za určitých podmienok sa možno spasiť aj mimo viditeľnej príslušnosti k Cirkvi. Je teda i mimo viditeľnej príslušnosti k Cirkvi možný pravý mystický stav. Keď je však zriedkavosťou v Cirkvi, väčšou zriedkavosťou bude mimo Cirkve.

Mystické javy sprevádzajúce mystický stav nie sú ovocím duševných porúch alebo podvodom. Historické záznamy o mystikoch dosvedčujú, že to boli normálne, zdravé osoby s mimoriadne veľkou činnosťou /napr. sv. Terézia z Avily, cirkevná učiteľka, svätý František z Assisi/. Nie je kritické tvrdiť, že by mystiká bola chorobným výkyvom pohlavnosti. Výrazy ako duchovné zasnúbenie, duchovné manželstvo, Ježiš-Zenich duše a pod. neopravňujú takéto tvrdenie. Mystikovia používajú tieto a podobné výrazy, vyjadrujúce najväčšiu dôvernúť v normálnom živote zdravého človeka, len z núdze, pretože nemajú poruke vhodnejšie výrazy na vyjadrenie nevýslovnej dôvernosti s Bohom, ktorej sa im dostalo.

PANENSTVO z fyziologického hľadiska značí telesnú neporušenosť v pohlavnej oblasti a je možné len u ženy. Samo osebe nie je hodnotou vzhľadom k svätosti. Hodnotou z mravného a asketického hľadiska nadobudne vtedy, ak ho kto zachová povedome a z nadprirodzeného dôvodu: "pre Božie kráľovstvo" /Mt 19, 12/.

Panenstvo teda ako čnosť je slobodne vyslovená vôľa natrvalo sa zrieknuť akéhokoľvek dobrovoľného pohlavného pôžitku, aby sa kto mohol úplne oddať Bohu. Panenstvo ako čnosť predpokladá vieru vo vzkriesenie z mŕtvych a vo večný život, v ktorom "nebudú sa ani ženiť, ani vydávať, ale budú podobní Božím anjelom v nebi" /Mt 22, 30/. Panenstvo ako čnosť je možné u mužov i u žien. Povolane osoby zasväcujú obyčajne svoje panenstvo Bohu sľubom, schváleným a prijatým cirkevnou vrchnosťou. Takto chápané panenstvo je novotou, ktorú prinieslo kresťanstvo. /Pred Kristom panenstvo zasvätené božstvu v rôznych pohanských náboženstvách nebolo ani trvalé ani úplné/.

Panenstvo normálnemu človekovi neškodí na zdraví. Nie je protiprirodzené, lebo pohlavné schopnosti sú určené k dobru celku, nie nutne k zachovaniu jedinca. Nie je ochudobnením osobnosti. Kristus bol najdokonalejšou osobnosťou, a predsa žil v panenstve. Keď panenstvo nie je volené zo sebeckta, dáva najlepšie možnosti rozvitiu osobnosti. V dejinách Cirkvi nájdeme mnoho vynikajúco vyvinutých osobností, ktoré žili v panenstve. Panenstvo nie je v protive s Božou vôľou vyjadrenou v Gen 1, 28. Tieto slová značia požehnanie pre celú ľudskú rodinu, nie rozkaz pre každého jednotlivca osobne.

Panenstvo sa v Cirkvi vždy tešilo veľkej úcte. Najvýhodnejšie podmienky k plnému prežívaniu našlo v reholných spoločnostiach. Treba zdôrazniť, že osoby, žijúce v panenstve a oddané výlučne Bohu, sa neodcudzili ľudskej rodine; naopak, slúžili jej s obetavejšou láskou. Príklady početných misionárov, mníchov, čo zachovali pre naše časy klasickú kultúru, ošetrovateliek, vedcov /Poggendorf napočítal do roku 1863 8847 mien vedcov, z ktorých 10% sú mená kňazov a reholníkov/, sú dôkazom toho. Ale hlavný význam panenstva nespočíva v tomto. Bohu zasvätené panenstvo je veľkou hodnotou samo osebe. I v prípade, že by neprinieslo spoločnosti nijaký hmotný oboh, bolo by želateľné, aby jestvovalo, ako z viery narodený veľkodušný úkon lásky k Bohu a nie na poslednom mieste i lásky k ľuďom.

ŽIVOT DUCHOVNÝ vyjadruje kvalitu nášho kresťanského života. V širšom zmysle slova každý, ktorý je zameraný na posledný cieľ človeka, je duchovný; neviazame definitívne v hmote, správame sa ako občania neba /Flp 3, 20/.

Vo vlastnom slova zmysle duchovným životom nazývame premyslené a účelné usporiadanie a dôsledné používanie všetkých prostriedkov kresťanského života s tým úmyslom, aby sme čím ľahšie a v najvyššom stupni dosiahli dokonalosť.

Treba si uvedomiť, že neposväcuje metóda, organizovanosť duchovného života, ale Božia milosť. Rôzne metódy duchovného života pripravujú cestu, aby Božia milosť mohla v nás účinnejšie pôsobiť. Preto si treba pri používaní metód zachovať slobodu Božích detí a učenlivosť voči prípadným novým vnuknutiam Ducha Svätého.

ŽIVOT VNÚTORNÝ vyjadruje postoj pokrsteného človeka k Bohu podľa Ježišovho základného kritéria: Kde je tvoj poklad, tam je tvoje srdce. Človek vnútorného života sa usiluje o stále spojenie s Bohom /keď nie myslou, čo nie je vždy možné, aspoň srdcom, a to je vždy možné/, snaží sa, aby jeho záľuba v Božom zákone /Rim 7, 22/ nebola vyhasená hriechom /Rim 7, 23/.

Sestra Letícia

Niekoľko myšlienok o modlitbe .

Svätý Otec Pavol VI. v apoštolskej exhortácii o obnove reholného života dňa 29.6.1971 pripomenul: "Nezabudnite na svedectvo dejín, ktoré nám potvrdzuje, že vernosť modlitbe alebo jej zanedbávanie je testom životnosti alebo úpadku reholného života. Uvedomte si, že každodenná modlitba je vašou prvoradou povinnosťou a má mať prvé miesto vo vašich reholných stanovách i vo vašom živote. Naučte sa ju konať verne a veľkodušne!"

Modlitba je výrazom našej viery. Modliť sa znamená žiť vo vzťahu s Bohom, otvárať sa mu, prijímať jeho prejav ľasky. Akosť modlitby sa neviaže na rozumový rozvoj jednotlivca alebo spoločnosti.

Aby sme vnikli do tajomstva modlitby čím lepšie, odpovedzme si najprv na otázku: "Kto je náš Boh?"

Boh je láska, žije s nami, je nám nevýslovne blízky, zjavuje sa nám v Ježišovi Kristovi. "Pán je blízko!... V modlitbe a prosbe s vďakou predkladajte svoje žiadosti Bohu!" /Flp 4, 56/. Ale predsa ho treba hľadať. Nájdeme ho dakedy v samote, na odľahlom mieste, v istej prázdnote, kde vymizla pýcha a sebeckosť.

Dobrá modlitba má všestranný dosah. Je ako láska, ktorá sa stáva svojou intimitou žiarivým ohniskom pre tých, čo sa k nemu približia. Predpokladá však, aby modliaci sa človek bol slobodný. Pán Ježiš objasňuje tento predpoklad akoby predpisom: "Keď sa modlíš, vojdi do svojej komôrky, zatvor za sebou dvere a tak sa modli k svojmu Otcovi, ktorý prebýva v skrytosti" /Mt 6, 6/. Modlitba má byť teda nezávislá na ľudskom hodnotení. Nechcime, aby nás ľudia videli a chválili. Modlíme sa, aby sme sa stretli s Bohom, len s NÍM. Hociako by sme boli úbohí, pri stretnutí s Bohom snažme sa v hĺbke srdca s ním súhlasiť a ďakovať mu.

Sme slobodní, ak prijímame z Božích rúk a ochotne všetko, čo nám život prináša. To je najlepšie duchovné rozpoloženie pre stretnutie a rozhovory s Bohom. V takomto ovzduší naše áno mohutnie. Ochota a túžba správne žiť, priamosť v konaní, snaha zbaviť sa chýb, vďačnosť, to sú vynikajúci sprievodcovia, ktorí nás uvádzajú "do komôrky", kde sa možno stretnúť s Bohom. "Tvoj Otec vidí v skrytosti a odplatí ti", pokračuje Pán Ježiš slovami, ktoré nám zaznamenal evanjelista Matúš. Hej, nebeský Otec odhalí a odovzdá ti svoj dar - svojho Ducha - aby si žil v spojení s ním. "Váš nebeský Otec dá Ducha Svätého tým, ktorí ho prosia" /Lk 11, 13/.

Vo Svätom písme sa pojmy modlitba a láska dopĺňajú. Boh sa príveto zjavuje Abrahámovi; Mojžiš hovorí s Bohom tvárou v tvár, ako priateľ s priateľom. "Boh je náš Otec a my sme dielom jeho rúk", čítame u Izaiáša /49, 14-15/. Vo Velpiesni Boh so záľubou vyhľadáva svoj ľud. V Zalmoch rozjímame o láske vernej a sklánanej, kajúcej a nadšenej. Všetky druhy ľudskej lásky sú iba odtieňkom nekonečnej Lásky, ktorú nemožno obyčajnou formulou vyjadriť. Nebeský Otec nám ju vyjadruje v Kristovi. Kristova láska však prevyšuje každé poznanie /Ef 3, 19/. Môžeme do nej preniknúť iba "pôsobením Ducha".

Popri láske nám v modlitbe pomáha inšpirácia. Vtedy akoby nejaká sila prišla zvonka, nevieme ani odkiaľ. Núti nás prehovoriť, splniť nejaký úmysel, niečo dobrého vykonať. "Vietor veje, kam chce; počuješ jeho zvuk, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide" /Jn 3, 8/.

Pán Ježiš je vynikajúci učiteľ modlitby. Nepoužíva zvláštne formulky. Jeho modlitba vyviera priamo zo srdca a smeruje do srdca. Stačí, keď sa predstavíme nebeskému Otcovi - on jediný dôkladne pozná našu pravú životnú situáciu - "Vojdi do svojej komôrky" - nechaj novo-riť srdce, ono je miestom modlitby. Pán Ježiš nepozatvrdal chrámy, no vyhnal z nich predavačov. Z chrámov chce mať domy modlitby. "Príde čas, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v duchu a v pravde. A sám Otec si žiada takýchto ctiteľov" /Jn 4, 23/.

Modlitba je dar Ducha v srdci, ktoré hľadá Boha v pravde. Vieme, že nemáme nič sami od seba, všetko dostávame zdarma od Boha. Usterostenosť o budúcnosť, porovnávanie sa s inými, túžba mať toľko ako iní a byť ako iní uväzňujú človeka, zbavujú ho slobody. Boh vidí do najhlbších záhybov nášho bytia. Dobrotivo sa skláňa k tým, čo sa dostávajú k nemu ako nevyliciteľne chorí, chudobní, v situáciách bez východiska. Naozaj, nie sme všetci neuzitoční sluhovia nekonečne veľkého Pána?

Boh je milosrdný a veľmi súcitný s tými ľuďmi, ktorí prichádzajú k nemu takí, akí sú: detinsky jednoduchí, nemocní, opustení, hriešni. Posilňuje unavených, dáva pomocnú ruku slabým, uzdravuje chorých, prijíma hriešnikov a odpúšťa im.

Ježiš priam obdivuje poníženú modlitbu, vyplývajúcu z viery. O pohanskom stotníkovi povedal: "U nikoho v Izraeli som nenašiel takú veľkú vieru". Vypočul naliehavú modlitbu manželky, ktorú prvé "odmietnutie" neodstrašilo: "Žena, veľká je tvoja viera. Nech sa ti stane, ako si želáš!" /Mt 15, 28/. A hriešnej žene u Šimona, ktorá nič nepovedala na svoje ospravedlnenie, iba drahou masťou pomazala Ježišove nohy, milosrdne povedal: "Odpúšťajú sa ti hriechy. Tvoja viera ťa zachránila!" /Lk 7, 49.50/. Dojímavú odpoveď dostal aj lotor na kríži, ktorý vo svojej prosbe poukázal iba na spravodlivosť svojho ukrižovania a na nespravodlivosť Ježišovho odsúdenia: "Veru, hovorím ti, dnes budeš so mnou v raji" /Lk 23, 43/.

Modlitba podľa Ježišovho príkladu vyžaduje, aby sa človek pripodobnil nebeskému Otcovi. Kristus Pán nás priamo vyzýva na takú podobnosť "rečou na hore" /Mt 5-7/, Aby ste stretli vášho Otca nebeského, buďte dokonalí, ako on je dokonalý. Neuspokojujte sa len zachovávaním predpisov, siahajte do hĺbky, až ku koreňom vášho srdca. Nestačí milovať len príbuzných a tých, čo nám ľahodia, ale treba milovať aj nepriateľov. Nerobte sa centrom svojich želaní, ale nech je ich stredom Boh: jeho kráľovstvo, jeho vôľa; proste, aby všetci najprv jeho poznali a milovali. Keď ste Bohu určili prvé miesto, žite tak, aby mali u vás pravé miesto každodenný chlieb a to, čo pre zenský život potrebujete, vaše dobré vzťahy s ľuďmi, ktorým máte slúžiť a odpúšťať; radosti a utrpenia prítomného života. Hľadajte poklad v nebi, buďte slobodní voči peniazom a hnote, dôverujte všemohúcemu Bohu. Toto všetko stváraňuje človeka. Modlitba a naše stvárňovanie sú nerozlučne spojené.

Pán Ježiš sa často modlil a pobádal k častej modlitbe. Naliehavo opekoval: "Proste a dá sa vám! Každý, kto prosí, dostáva" /Mt 7, 8/. Jeho modlitba bola jednoduchá, ako jednoduchý bol celý jeho život. Správal sa ako všetci ľudia zasvätení Bohu. Ako dieťa sa podriaďoval svojim rodičom v Nazarete. Tak rástol a mocnel plný múdrosti /Lk 2, 51.40/. Keď vystúpil na verejnosť, spájal modlitbu s činnosťou. Chodieval sa modliť do chrámu, na pobrežie mora, na púšť, na horu. Vrucne prosieval za svojich učeníkov "... aby poznali Otca, ... aby boli jedno, ... aby ich radosť bola úplná, ... aby ich Otec zachoval od zlého, ... aby boli posvätení v pravde..." /Jn 17/.

Kristova modlitba je kňazskou modlitbou, modlitbou Frostrečníka medzi Bohom a ľuďmi. Modlil sa nielen za tých, ktorí ho bezprostredne obklopovali, ale aj za tých, ktorí uveria v neho skrze slovo apoštola - "aby boli všetci jedno... aby svet poznal, že ty, Otče, si ma poslal, a že si aj ich tak miloval, ako si miloval mňa" /Jn 17, 20-23/.

Modlitba nie je vždy odpočinkom duše, je aj bojom. Pán Ježiš v modlitbe na púšti bol vystavený boju s pokušiteľom. No premohol ho, lebo sa opieral o Boha. Takýto bol jeho postup - a to na naše poučenie: nie moja, ale Otcova vôľa predovšetkým. Nie chlieb a hmotné bohatstvo ani sláva Mesiáša, ale najprv Božie slovo, poklona a podriadenosť nebeskému Otcovi. Kristus sa modlitbou pripravil na smrť na kríži, aby ňou vykúpil svet. On sa hrozil ukrižovania, ale necúvol - "Či nemám piť kalich, ktorý mi dal Otec?" /Jn 18, 11/. Nikto mu neodňal život, dal ho dobrovoľne, a to v hodinu, ktorú určil Otec. Aj v tom, čo ho viedlo na smrť, videl prejav Božej vôle a Otcovo víťazstvo. Bol si istý, že koná podľa Otcovej vôle, a vtedy láska je silnejšia ako smrť. Ježišova láskyplná modlitba vyvrcholila v dokonalom stretnutí s Otcom na kríži: "Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha. Dokonané je!" A táto modlitba bola korunovaná a dokonale vypočítaná v slávnom vzkriesení.

Akú modlitbu máme praktizovať? Slovnú, rozjímavú, súkromnú, spoločnú, charizmatickú, liturgickú? Má to byť modlitba poklony, vďaky, chvály, prosby?

Duch Svätý nevanie tým istým smerom pre všetkých ľudí. Modlitba jednotlivcov spája, ale pôsobí v nich rôzne. Môžno máme pred sebou ešte dlhú cestu, aby sme našli svoj spôsob modlitby, ako sa najviac zjednotiť s Bohom. Vplývajú na to povinnosti, okolnosti, vek, zdravie, radosti, utrpenie.

Denno denne opakujme prosbu: "Pane, nauč nás modliť sa!", ako si sa ty modlieval. Usmeruj nás, aby sme uverili v teba. Ty si jediná cesta, čo vedie ku stretnutiu s Otcom v časnom i večnom živote.

- o -

"Hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta" /Mt 28,20/.

Drahý brat v Kristu!

"Prijal si úrad kňaza a sediac v lodi Cirkvi, riadiš ju proti búrkam. Pevne držíš kľúč viery, aby Ťa nenaplašili prudké víchrice tohoto sveta. More je síce veľké a priestranné, ale neboj sa, lebo On ju upevnil na moriach a na prúdoch ju udržuje.

A preto Pánova Cirkev plným právom zostáva nepohnutelná uprostred toľkých vln sveta, lebo je vybudovaná na apoštolskej skale a zotrúva s neotrúveným základom v príbojoch zúriaceho mora. Vlny ju očisťujú, ale ju neboria a hoci hroziace prvky tohoto sveta často sa okolo nej ozývajú s veľkým rachotom, predsa má bezpečný prístav spásy, do ktorého prijíma zápasiacich" /Sv. Anbróz/.

Neohrozene sa teda priznávajme ku Kristovi ukrižovanému za nás a ku Jeho a našej svätej Cirkvi: bez strachu, ale s radosťou, bez ostýchavosti, ale s chľúbou, len výš a výš zdviháme Kríž, svet sa v Kristu obnoví!

S prosbou ku Zmŕtvychvstalému o milosť mužnej statočnosti v službe svätej Cirkvi bratsky pozdravuje

Viktor Trstenský

Trstená - Veľká noc 1987

- o -

Milovaní bratia a sestry v Ježišovi a Márii.

nevyspytateľným údom Božej Prozreteľnosti dostávajú autentickú tvár nášho Spasiteľa Ježiša Krista. Je to obrovský dar Božieho milosrdenstva v roku, na ktorý pripadá 1950. výročie vykúpenia a kedy oslavujeme nasledovné mariánske jubileá: 600. výročie prítomnosti Matky Božej na Jasnej hore v Čenstochovej a 2.000. výročie Jej narodenia a 300. výročie Jej víťazstva pri Viedni.

Pri tejto príležitosti vydavateľa vrúcne prosia všetkých tých, ktorí dostávajú do svojich rodín tak veľký dar, aby sa d e n n e m o d l i l i s v ä t ý r u ž e n e c a takýmto spôsobom splnili prosbu Ježišovej i našej Matky z Fatimy, lebo sa blíži predpoveď, ktorú povedala Ona sama: Nakoniec Moje nepoškvrnené Srdce zvíťazí."

Modlitba k najsvätejšej tvári Pána Ježiša

Pozdravujem Ťa, vylebím Ťa, milujem Ťa, môj Ježišu, Spasiteľu, vždy znova potupovaný rúhaniami, ktorými Ťa neustále urážame. Obetujem Ti v nepoškvrnenom Srdci najsvätejšej Matky chvály anjelov a všetkých svätých ako vôňu kadidla a čo najpokornejšie prosím skrze moc Tvojej najsvätejšej Tváre, aby si ráčil prinavrátiť a obnoviť vo mne a vo všetkých ľuďoch Tvoju tvár, Tvoj obraz, ktorý skrze naše hriechy sa stal zohyzdený. Nekonečná dobrotá Božia, nevýslovná ukrižovaná Láska, nekonečné milosrdenstvo, dúfam v Teba.

Otče všetkých vekov, obetujem Ti bolestnú, najsvätejšiu tvár Tvojho milovaného Syna ako nekonečné zadostučinenie a vykúpenie za naše viny. Otče všetkých vekov, obetujem ju Tebe, aby zmiernila Tvoj svätý hnev k nám, hriešnikom. Spomni, že tá tvár nevýslovne trpela a niesla bremeno našich hriechov, aby zadostučinila Tvojej spravodlivosti. Pozri na tie Božské rany! Ony neustále volajú, a spolu s nimi i ja túžim volať: milosrdenstvo, milosrdenstvo, milosrdenstvo pre hriešnikov! Amen.

Korunka k najsvätejšej Tvári Pána Ježiša.

/Prísúkromnej modlitbe ruženca./

V mene Otca i Syna i Duchu Svätého. Amen.

Verím v Teba, Bože živý...

Dúfam v Teba, bo Ty si verný...

Bože, hoci Ťa nechápem...

Ach, žaluje za moje zlosti...

Na veľkých zrnkách:

Otče nebeský, obetujem Ti v nepoškvrnenom Srdci Márie najsvätejšiu Tvár Tvojho milovaného Syna a nášho Pána Ježiša Krista, pre spásu sveta a na otvorenie neba pre duše trpiace v očistci.

Na malých zrnkách:

Oomôj Ježišu, ukáž nám svoju tvár a budeme spasení.

Na zakončenie:

3 x Svätý, svätý, svätý Pán Boh zástupov, plné sú nebesia i zem Tvojej slávy. Hosana na výsostiach. Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom; Hosanna na výsostiach.

Modlitba k najsvätejšej Tvári

od sv. Terezky Ježiškovej

Ježišu, ktorý si sa v krutých mukách stal "opovrhnutý od ľudí a mužom bolesti", vzdávam úctu Tvojej Božskej tvári, v ktorej sa zračila krása a sladkosť Božstva a ktorá sa teraz pre mňa stala akoby tvárou "melomocného". Ale pod týmito zohyzenými črtami poznávam Tvoju nekonečnú lásku a túžim Ťa milovať, túžim po tom, aby si bol milovaný všetkými ľuďmi. Slzy, ktoré v hojnosti tečú z Tvojich očí, javia sa mi ako bohaté perly, ktoré s láskou zbieram, aby som za ich nesmiernu cenu kúpoval duše biednych hriešnikov.

Ježišu, ktorého tvár je jedinou krásou, ktorá rozochvieva moje srdce, radšej nechcem v tomto živote zakúsiť sladkosť Tvojho pohľadu, ale prosím Ťa, vry do mojej duše Tvoju Božskú podobu a rozplameň ma svojou láskou, aby som čo najskôr prišiel pred Tvoju svätú tvár v nebi. Amen.

300 dní odpustkov každý raz - Pius X., 13.2.1906.

Prislúbenie Pána nášho Ježiša Krista
všetkým ctiteľom jeho najsvätejšej Tváre.

1. Obdržia vo svojom vnútri prostredníctvom odtlačkov môjho človečstva odlesk môjho Božstva. Až do hĺbín duše budú presvietení tak, že skrze podobu s mojou tvárou budú viac odrážať žiaru než mnohí iní vo večnom živote.
2. Pri smrti v nich znova obnovím Boží obraz zničený hriechom.
3. Vďaka uctievaniu mojej najsvätejšej tváre v duchu kajúceho zadostučinenia sa mi stanú takí milí ako sv. Veronika. Vykonajú mi tú istú službu, ako ju vykonala ona a ja vtlačím do ich duší svoje Božské črty.
4. Hojné velebenie tváre je akoby pečať Božstva, ktorá má tú vlastnosť, že vtlačá Boží obraz do duší, ktoré sa k nej utiekajú.
5. Čím viac starostí a námah budú mať o očistenie mojej tváre, potu-penej a zohyzdenej rúhaním, tým viac sa budem starať o ich tvár, ktorá bola hriechmi znetvorená. Vtlačím znova do ich tváre svoju podobu a urobím ich takými krásnymi, ako boli po svätom krste.
6. Obetujem môjmu Otcovi moju najsvätejšiu tvár, uzmierujú Boží hnev a napomáhajú k obráteniu hriešnikov akoby pomocou nejakých nebeských peňazí.
7. Keď budú obetovať moju najsvätejšiu tvár, nič im nebude odmietnuté. Ja sám otvorím svoje ústa, aby som predložil Otcovi všetky ich prosby.
8. Pomocou mojej najsvätejšej tváre dokážu zázraky. Osvietim ich svojím svetlom, zahrniem ich svojou milosťou, utvrdím ich v dobrom.
9. Nikdy ich neopustím.
10. Všetkých tých, ktorí slovom, modlitbou alebo písmom podporujú moje úsilie v tomto kajúcom diele, budem brániť u svojho Otca. V hodine smrti očistím tvár ich duše a vrátim im pôvodnú krásu.

Pozor! Sú to výňatky zo života sv. Gertrúdy, sv. Matildy i velebnej sestry Márie od sv. Petra, karmelitánky v Tours. Tieto prislúbenia majú imprimetur: Friburg, Švajčiarsko, 31.10.1961. Th. Perroud, vic. gen.

Z Poľského letáka DZG Zabkowice Śl., zam. 2712/1-13-0733-83, 35.000 preložil VOM.

Duchovná obnova rodiny so Svätým Otcom Jánom Pavlom II.

Ak chceme spoznať zmyslenie Svätého Otca o rodine, musíme siahnuť po jeho apoštolskej exhortácii "Rodinné spoločenstvo - o úlohách kresťanskej rodiny v dnešnom svete". Vyšli ju v novembri 1981.

Postavenie, v ktorom sa dnes rodina nachádza, má nepochybne kladné i záporné stránky. Kladné stránky sú: živšie vedomie osobnej slobody, väčší ohľad na kvalitu medziľudských vzťahov v manželstve, povznesenie dôstojnosti ženy, zodpovedné plodenie detí a ich výchova. Záporné stránky sú: nesprávne chápanie nezávislosti manželov, sprostredkovanie falošných hodnôt, rastúci počet rozvodov, umelé potraty, sterilizácia a tzv. antikoncepcná mentalita.

Koreňom záporných javov býva zväčša zlé chápanie a uplatňovanie slobody, ktorá sa berie nie ako schopnosť uskutočňovať pravdu Božieho plánu o manželstve a rodine, ale ako nezávislá sila osobne sa uplatňovať, často aj na úkor iných, len pre vlastný, sebecký blahobyť. V krajinách tretieho sveta chýbajú rodinné základné prostriedky pre život: jedlo, práca, príbytok, lieky, najzákladnejšie slobody. V bohatých krajinách prílišný blahobyť a spotrebná mentalita spojená s neistotou a úzkosťou o budúcnosť zbavuje manželov veľkodušnosti a odvahy plodiť deti. Takto sa život chápe nie ako požehnanie, ale ako nebezpečenstvo, pred ktorým sa treba brániť.

Historická situácia, v ktorej žije rodina, sa teda javí ako súhrn svetlých i tienistých stránok. Dejiny nie sú teda nevyhnutným pokrokom k lepšiemu, ale skôr bojom medzi rôznymi slobodami. Čiže podľa známeho výroku svätého Augustína je to zrážka medzi dvoma láskami: medzi láskou k Bohu, dospievajúcou až k pohrdaniu sebou samým a sebaláskou, siahajúcou až k pohrdaniu Bohom. Z toho nasleduje, že len v ý c h o v a k l á s k e, zakorenená vo viere, môže viesť k budovaniu opravdivého rodinného humanizmu. A to pozostáva v uvedomení p r v e n s t v a m r a v n ý c h h o d n ô t. Veda sa musí spojiť s Božou múdrosťou!

Svätý Otec definuje rodinu podľa Božieho plánu ako dôverné spoločenstvo života a lásky. Teda podstatu a úlohu rodiny určuje láska. Poslaním rodiny je strážiť, prejavovať a sprostredkovať lásku ako živú ozvenu a skutočnú účasť na Božej láske k ľuďom a na láske Krista k jeho Cirkvi. Svätý Otec spolu so synodálnymi biskupmi zdvihuje štyri hlavné úlohy rodiny :

- vytváranie osobného spoločenstva,
- službu životu,
- účasť na rozvoji spoločnosti,
- účasť na živote a poslaní Cirkvi.

Pre krátkosť času zamyslime sa len nad prvou úlohou: vytváranie osobného spoločenstva.

Vnútrošným princípom, hnacou silou a najvyšším cieľom rodinného spoločenstva je láska. Rodina bez lásky nie je spoločenstvom osôb. Bez lásky rodina nemôže ani žiť ani rásť ani sa zdokonaľovať ako spoločenstvo osôb. Manželské spoločenstvo má korene v prirodzenom doplnení sa muža a ženy a živí ho rozhodnutie samých manželov spolu žiť celý životný údel. Je plodom a znakom ľudskej požiadavky. Ale Boh v Kristovi berie túto ľudskú požiadavku, potvrdzuje ju, očisťuje, povznáša a zdokonaľuje sviatosťou manželstva. Duch Svätý pri sviatosti manželstva poskytuje kresťanským manželom dar nového spoločenstva lásky, ktorý vyžaduje úplnú v e r n o s ť manželov a n e - r o z l u č i t e ľ n o s ť ich jednoty.

V dnešnej spoločnosti sa skoro všade na svete ať nebezpečne šíria manželské rozvody a znižuje sa pôrodnosť. V roku 1972 bolo na Slovensku 4190 rozvodov; o 10 rokov neskôršie, roku 1982 - u nich bolo 6550. Tendencia rozvodovosti sa posúva do mladších vekových kategórií. 48 % rozvedených manželstiev je vo veku 25-35 rokov. Oprávnené obavy vyvoláva aj súčasná tendencia znižovania pôrodnosti. Pokiaľ v roku 1978 na tisíc obyvateľov na Slovensku pripadlo 20,8 živo narodených detí, o štyri roky neskôršie, roku 1982, už len 18,3.

Aj ateistická vláda uznáva, že len stabilná rodina, založená na uvedomelej zodpovednosti za výchovu detí, môže plniť svoje poslanie v súčasnej spoločnosti. Ona však vidí poslanie rodiny v dbaní o to, aby mladá generácia pokračovala v diele, započatom ich revolúciou. Kým, veriacim, ide však o budovanie civilizácie lásky, čiže Božieho kráľovstva na tejto zemi. V týchto okolnostiach sa Svätý Otec obracia na kresťanských manželov s veľkou náliehavosťou.

Jednou z najvznešenejších a najnaliehavejších povinností kresťanských manželov v súčasnosti je v y d á v a ť s v e d e c t v o o neoceniteľnej hodnote manželskej nerozlučiteľnosti a vernosti! Preto chváline a povzbudzujeme všetky tie početné manželské dvojice, ktoré - hoci narážajú na značné ťažkosti - uchovávajú si a rozvíjajú dar nerozlučiteľnosti. Plnia tak isto pokorne a odvážne im zverenú úlohu, aby boli vo svete z n a m e n í m . Malým síce, ale cenným znamením neochvejnej vernosti, ktorou Boh a Ježiš Kristus milujú všetkých ľudí a každého z nás. Treba uznať aj silu a svedectvo tých manželov, ktorých síce partner opustil, ale vďaka kresťanskej viere a nádeji neuzavreli nové spoločenstvo. Aj títo manželia vydávajú úprimné svedectvo vernosti, ktoré dnešný svet veľmi potrebuje.

Odkiaľ má rodina čerpať silu k vernosti a nerozlučiteľnosti? Svätý Otec odpovedá: Živým pramenom a nevyčerpatelným pokrmom nadprirodzeného spoločenstva, ktoré veriacich zhromažďuje a spája s Kristom a medzi sebou, je D u c h S v ä t ý , ktorý sa vlieva pri slávení sviatostí. Preto je veľmi dôležité, aby veriaci p ô s o b i l i n a m l a d ý c h ľudí, že by sa neuspokojovali s manželstvami uzavretými len civilne, ale si žiadali sviatostné manželstvo, uzavreté v kostole, lebo len také manželstvo dostáva s i l u a d a r y Ducha Svätého.

Svätý Otec poukazuje ešte na druhý prameň sily: zmysel pre sebazaprenie a sebaobetu. Rodinné spoločenstvo - hovorí - možno uchovať a zdokonaľovať iba za cenu sebazaprenia a sebaobety. Od všetkých a od každého vyžaduje pohotovú a veľkodušnú vôľu ochotnú odpúšťať, znášať, zľutovať sa, zhodnúť sa a zmieriť. Každá rodina dobre vie, akc slepá sebaláska, nesvár, napätie a zvady násilne napádajú a niekedy aj smrteľne zraňujú jej spoločenstvo. Všetci jednotlivci v rodine musia mať ochotu odpúšťať a prosiť o odpustenie.

Od nového roku 1987 v Česko-Slovensku platí nový zákon, uľahčujúci potraty. Ak sa dovtedy denne hádzalo do ošpačkových kontajnerov nemocníc okolo 400 tielok nenarodených detí a okolo 120 tisíc žien žiadalo ročne umelé prerušenie tehotenstva - ako informovala "Pravda" - teraz možno očakávať, že tieto závratné čísla sa ešte viac zvýšia. Je na česť tých občanov na Slovensku, ktorí za pár dní bez propagandy nazbierali 6518 podpisov, ku ktorým sa pridali ďalšie na Morave a v Čechách a poslali ich s protestným listom proti nevrhovanému zákonu predstaviteľom vlády. Protesty nemali, pravda, nijaký účinok, zákon bol odhlasovaný. Teraz od svedomia matiek a lekárov, ale aj iných ľudí bude závisieť, či v tomto boji života so smrťou bude víťaziť život alebo smrť. Boh je vždy na strane života, preto aj veriaci sa majú postaviť za život a za Boha!

Zamyslime sa nad slovami, ktoré Svätý Otec povedal členom Hnutia "Za život":

"Viete, že Cirkev sa podieľa na Vašich záujmoch. Dôležitú časť svojho poslania venuje práci na ochranu a za dôstojnosť ľudského života, odporuje mentalite proti životu, ktorá ohrozuje existenciu ľudských práv, ako som napísal vo svojej apoštolskej exhortácii. Cirkev je pevne presvedčená, že ľudský život, aj keď je slabý a bolestný, predsa zostáva veľkolepým darom Božej dobroty. Proti pesimizmu a slepej sebaláske, ktorá zatemňuje svet, Cirkev sa stavia na stranu života a v každom živote odhaľuje jas toho 'amen', ktorým je sám Kristus. Cirkev takto stavia proti onomu 'nie', ktoré je vo svete a zmieta svetom, toto životné 'áno' a tak bráni človeka i svet proti všetkým tým, ktorí ohrozujú život a ho ničia".

A Svätý Otec končí: "Som presvedčený, že veľký vplyv hnutia 'Za život na svete' a ohromná dôležitosť jeho prínosu pre ľudstvo sa primerane pochopí len vtedy, keď sa bude písať história tejto generácie. Nech Váš životný príspevok požehná Boh, v ktorom žijeme, hýbeme sa a sme. Nech Vás posilňuje svojou milosťou a láskou!"

Tieto slová Svätého Otca patria všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na obrane ľudského života!

Vatikánsky rozhlas, 9. marca 1987.

- o -

- VI. medzinárodný kongres Duns Scota sa konal v Krakove v dňoch 22.-26. septembra 1986 za účasti známych historikov kresťanskej teológie a filozofie na tému: Ján Duns Scotus v dejinách. Scotus mal veľký vplyv na stredoveké myslenie v Cirkvi až do konca 18. storočia a jeho učenie bolo vedľa učenia sv. Tomáša Akvinského. Scotus mal mnoho priaznivcov a žiakov. Bol populárnym učiteľom tzv. františkánskej filozofickej a teologickej školy, ktorá neskoršie vytvorila osobitnú filozoficko-teologickú sústavu "skotizmus" podľa jeho učenia. Hlavným námetom kongresu boli teda dejiny skotizmu.

Krakovský kongres organizovala Medzinárodná skotistická spoločnosť pod vedením poľských františkánov, ktorí v roku 1986 slávil 750 rokov svojho pôsobenia v Poľsku. Medzinárodný charakter kongresu sa dosiahol hosťami skoro zo všetkých európskych štátov. Samozrejme, najpočetnejší boli Poliaci ako účastníci i ako prednášajúci.

- Na známom filmovom festivale v Cannes 1986 získal hlavnú cenu odbornej poroty Grand Prix film "Terézia - dejiny jednej duše" režiséra Alaina Cavallera. V zdôvodnení výroku poroty sa hovorí, že režisérovi sa podarilo zvlášť dobre vyjadriť lyrickú mystiku karmelitánky Malej Terezky, rovnako ako ocenujú výkon herečky Catherine Mouchet v hlavnej úlohe, ktorá preukázala "skutočné porozumenie pre dušu svätice". Kameraman Philipp Reusselot zasa dokázal vyjadriť i nadprirodzenú skutočnosť.

- o -

- "Nikto sa nemôže chváliť tým, čo môže vykonať hriešnik. Hriešnik sa môže postiť, modliť, plakať, umŕtvovať svoje telo - iba jedno mu chýba: nie je verný Bohu" /Celano II., 253/

- "Iba týmto sa môžeme chváliť, ak obetujeme svoju slávu Bohu, verne mu slúžime a ak priznávame, že všetko čo máme, je od Neho". /253, 1b/

- "Syn Boží zostúpil z nebies, aby nás naučil slovom i príkladom pokore. Pre nie je múdre vystatávať sa ľudskou priazňou a pýšiť sa svetskými majetkami" /252, 2a/

- o -

Náboženská výchova v rodine .

Rodičia sú povinní postarať sa nielen o zdravý telesný vývoj svojich detí, ale aj o ich patričné vzdelanie a o ich dobrú mravnú a náboženskú výchovu. Kresťanskí rodičia sa na to slávnostne zaviazali, keď priniesli svoje deti na svätý kresť.

Nestačí však deti dať iba pokrstiť, ale ich treba aj po kresťansky vychovať. Veľmi silný dôraz kladol na to II. Vatikánsky koncil, ktorý označil rodičov za prvých vychovávateľov vlastných detí. Tejto povinnosti zodpovedá aj primerané právo, ktoré rodičom slávnostne priznáva aj Charta ľudských práv, ktorú schválila Organizácia spojených národov.

II. Vatikánsky cirkevný snem právo rodičov na výchovu vlastných detí potvrdzuje celou vážou svojej autority týmito slovami :

"Rodičia majú prvoradú povinnosť a neodcudziteľné právo vychovávať svoje deti a pritom im dať dostatočnú slobodu pri výbere školy. Verejná moc je povinná chrániť a brániť občianske slobody a teda súhlasne s požiadavkami distribučnej spravodlivosti sa má postarať, aby sa verejné subvencie udeľovali takým spôsobom, žeby rodičia mohli vybrať pre svoje deti školy naozaj slobodne, podľa svojho svedomia".

Deti nie sú pre školu, ale škola pre deti, priam tak ako občania nie sú pre štát, ale štát pre občanov. Ako štát musí rešpektovať vôľu občanov, ktorým má slúžiť, priam tak aj škola má rešpektovať vôľu rodičov, ktorým patria deti, čo do školy chodia. Škola má teda napomáhať výchovné úsilie rodičov. Ak ide proti nemu, nielenže sa dopúšťa vážnej pedagogickej chyby, ale narušuje rodičovské a ľudské práva! Ak sa potom deťom a rodičom krivdí pre ich presvedčenie, tak ide o porušenie ľudských práv, o ideologickú diskrimináciu! A ideologická diskriminácia nie je o nič menší priestupok proti ľudskosti, ako je napr. rasová diskriminácia. Preto musíme byť dôslední: ak sme, ako sa to patrí, proti rasovej diskriminácii, ešte ráznejšie a rozhodnejšie musíme byť proti ideologickej diskriminácii, lebo tu ide o zotročovanie ducha, o duchovné nevoľníctvo, ktoré sa protiví ľudskej prirodzenosti a dôstojnosti.

Povinnosť školy rešpektovať vôľu rodičov vyplýva aj z toho, že výchova sa začína už dávno pred školskou výchovou. II. Vatikánsky cirkevný snem určuje výchovné poslanie rodiny - a zvlášť kresťanskej rodiny - týmito slovami :

"Keďže rodičia dali svojim deťom život, viaže ich veľmi vážna povinnosť poskytnúť svojmu potomstvu aj výchovu. Preto ich treba mať za prvých a hlavných vychovávateľov svojich detí. Táto ich výchovná úloha je taká dôležitá, že ak chybuje, len ťažko ju možno nahradiť. Rodičia majú totiž vytvoriť rodinné ovzdušie preniknuté láskou a úctou k Bohu a k ľuďom, ktoré napomáha úplnú osobnú slobodu a spoločenskú výchovu detí. Rodina je teda prvou školou rodinných čností, ktoré sú potrebné každému spoločstvu. Najmä v kresťanskej rodine, obdarenej milosťou a poslaním sviatostného manželstva, deti sa majú už od útleho veku učiť byť vnímavými voči Bohu, čítať si Ho a milovať aj blížneho súhlasne s vierou, ktorú prijali kresťom. V kresťanskej rodine sa získavajú prvé skúsenosti o zdravej ľudskej spoločnosti ako aj i Cirkev. A napokon prostredníctvom rodiny sa pozvoľna uvádzajú do občianskeho spoločstva a medzi ľud Boží. Nech si teda rodičia uvedomia, aký veľký význam má pravá kresťanská rodina pre život a rozvoj samého ľudu Božieho".

Ak má teda rodina takéto základné a nenahraditeľné výchovné poslanie, škola ho musí nielen rešpektovať, ale aj napomáhať. Inak sa mládež i spôsobia nenahraďi-
teľné škody!

Odborníci v kriminológii tak u nás ako aj inde na svete jednomy-
senl' tvrdia, že mladiství delikventi, ktorých počet neprestajne
vzrastá, pochádzajú v prevažnej väčšine z rozháraných a rozvrátených
rodín, z prostredia, kde sa ich výchova hrubo zanedbala. Aj z toho
vidno, aká veľmi dôležitá a nenahraditeľná je výchova v rodine -
a to ešte pred školopovinným vekom.

Keď potom škola nerozvážnym i zásahmi
otriasla základnú výchovu, ktorej sa deťom od útleho veku v rodinách
dostalo, to zapríčiní v duši dieťaťa nenapraviteľné a osobné spusto-
šenie. Ak zločinnosť mladistvých majú vo veľkej miere na svedomí roz-
hárané rodiny a rozvrátené manželstvá, tak rastúce rady
mladých nihilistov a príživníkov má na svedomí pomý-
lená výchova v škole, ktorá rozbúrala to, čo rodičia
s toľkou námahou a obetavosťou v predškolskom veku v duši dieťaťa
vybudovali!

Dezorientovaná mládež, mládež bez ideálov, mladí príživníci a mla-
diství zločinci, delikventi - to, hľa, dieťa školy, ktorá
nielenže nebuduje na vychovávateľskom úsilí rodičov, ale ho aj
búra!

Práve preto apelujeme na všetkých, ktorým záleží budúcnosť našej
mládeže a celého národa, apelujeme na zodpovedných činiteľov a na
našich vychovávateľov, aby rešpektovali a napomáhali výchovné úsilie
statočných rodičov!

A teraz sa obraciame na našich rodičov: Kedy sa má za-
česť s výchovou detí?

Na to bolo treba myslieť už pred uzavretím manželstva. Výber patr-
nera musí byť naozaj rozvážny, zodpovedný, premyslený. Kto je pri vý-
bere partnera ľahkovážny, bude to trpkosť putovať, ale keď už bude
neskoro. A najsmutnejšie je to, že na túto hriechu ľahkovážnosť naj-
viac trpia nevinné deti. A následky za to znáša celá spoločnosť!

Treba dbať nielen na to, aby partner bol dostatočne zdravý, aby
nebol dedične zaťažný, aby bol schopný živiť rodinu, ale aby bol aj
vnúterne vyrovnaný a mravné a duchovné na patričnej
výške. Charakter dieťaťa sa utvára už v materskom lone. Matka si musí
uvedomiť, že telesné, ale aj duševné zdravie jej dieťaťa bude v mnohom
závisieť od tých deviat mesiacov, v ktorých ho nosí pod svojim srdcom.
Práve preto má byť náležite poučená a okrem toho jej duchov-
ný život má byť na výške. Veď kresťanská matka, len čo pri-
niesla na svet svoje dieťa, stará sa o to, aby sa čím skôr stalo
svätým krstom dieťaťom Božím. Na túto veľkú udalosť sa treba pripra-
viť duchovne. Ale treba sa včas pripraviť aj na vychovávateľské po-
slanie, lebo to je hotové umenie.

S výchovou sa začína už od útleho veku, vlastne už od narodenia.
Pravda, v každom období svojím spôsobom. To isté platí aj o nábožen-
skej výchove. Dieťa, i keď je pokrstené, spravidla duchovne zakrníe,
nevyvíja sa normálne, ak mu chýba primeraná duchovná výchova.

- o -

- "Sebapoznanie privádza k poznaniu Boha toho, kto pri čítaní
Písma svätého pokorne rozjíma o Božích tajomstvách a pyšne o nich
neuvažuje". /Celano 252, 3/.

- "Boh môj - moje všetko!"

O b s a h :

Rudolf Dilong :	
Skláňame hlavu	1
Deň, aký na svete ešte nebol !	2
Správy z Assisi a Rakúska	8
Cena zlata	9
Anton Hlinka :	
Ján Chryzostom Korec	10
Križik vo vrecku	12
Gorazd Zvonický:	
Ó, srdce	13
Úvahy na konci dňa	
Aký je život bez lásky?	
Konvertitka z Holanska píše Msgr. Trstenskému	14
Príbehy zo slovenskej súčasnosti	16
Nové knihy:	21
Janko Silan: Ja som voda a iné verše	
A.Derleth, A.Huonder, Fr.X.Weiser: Medzi Indiánmi	
Svätý Mikuláš Tavelič, františkán	22
Štefan Vrablec :	
Slovník duchovného života	24
Sestra Letícia :	
Niekoľko myšlienok o modlitbe	27
O najsvätejšej tvári Pána Ježiša	30
Duchovná obnova rodiny so Svätým Otcom Jánom Pavlom II.	32
Správy z Poľska a Francúzska	34
Náboženská výchova v rodine	35